

ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ಹಾವೇರಿ

ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಭಾವಜಲಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಐಲಾಬೆ, ಕಾವೇರಿ

ಮೈತ್ರೀಕ್ಷಾಹಿತ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ

‘ಭರವನ್’

ತರಗತಿ

10

ಅಧಿಕಾರಿ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ

ಜಿಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ವೇದಿಕೆ, ಹಾವೇರಿ

ಚೆಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ತ ಹಾವೇರಿ

ಉಪಾಧ್ಯಾತ್ಮಕರ ಕಾರ್ಯಾಳಯ, ನ್ಯಾಧಣಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಶಿಲಾಖೆ, ಹಾವೇರಿ
2021-22 ಸೆಂಟ್ ನಾಲ್ಕನೆ ಎಸ್ ಎಸ್ ಎಲ್‌ ಸೀ ಪ್ರೋಡ್ಕ್ಯೂಟ್‌ಸೆಲ್‌ಕರ್ಪ್ ವಿಷ್ಯುಲ್‌ಫ್ರೆಗ್‌ಜಾರ್

‘ಭರವಸೆ’

ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಜಗದೀಶ್ವರ ಉಪನಿಧೇಶಕರು
(ಅಧಿಕ) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಹಾವೇರಿ

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಮುಖ್ಯಾರ್ ಉಪನಿಧೇಶಕರು (ಅಭಿಪ್ರಾಯ)
ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು ಚೆಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ & ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆ ಹಾವೇರಿ

ಪರಿಕಲ್ಪನೆ

ಶ್ರೀ ಕರ್ತವ್ಯ ಲಘು ಯವರು ಕನ್ನಡ ವಿಷಯ ಪರಿವೀಕ್ಷೆಕರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ಹಾವೇರಿ

ಸಂಪನ್ಮೂಲ ರಚನಾ ತಂಡ

ಸಲಹೆ	ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೆಂಚನಗೌಡರ (ಮು.ತಿ.)	ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಚೆಲ್ಲಾ ಪ್ರೋಥಾಲಾ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರ ವೇದಿಕೆ ಹಾವೇರಿ
	ಶ್ರೀ ಜಗದೀಶ್ವರ ಎಂ ಹೆಂಡೆಗಾರ (ಮು.ತಿ.)	ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೋಥಾಲೆ ಹಳೆಮನ್ನಂಗಿ ತಾ.ಸರ್ವಾರು
ಸಂಗ್ರಹಕಾರರು	ಶ್ರೀ ನಿಂಗನಗೌಡ ಪಾಟೀಲ	ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೋಥಾಲೆ ಕುಮ್ಮಾರು ತಾ.ಬ್ಯಾಡಗಿ
	ಶ್ರೀಮತಿ ಸಿ ಸುಜಾತ	ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೋಥಾಲೆ ಶಿರಬಡಗಿ ತಾ.ಸರ್ವಾರು
	ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲ್ಯಾನಾಯಕ್	ಜೆ.ಪಿ.ರೋಟರಿ ಪ್ರೋಥಾಲೆ ಹಾವೇರಿ ತಾ.ಹಾವೇರಿ
	ಶ್ರೀ ವಿಜಯಕುಮಾರ ಬಿ ಕೆ	ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೋಥಾಲೆ ಬೆನಕನಕೊಂಡ ತಾ.ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು
	ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಜ ಪುರದ	ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೋಥಾಲೆ ದೂಡಿಹಳ್ಳಿ ತಾ.ಹಿರೆಕೇರೂರು
	ಶ್ರೀ ಪ್ರಭು ಬಂಗೇರ	ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೋಥಾಲೆ ಹಿರೇಮಣಕಟ್ಟಿ ತಾ.ಶಿಗ್ಗಾಂವ
	ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಹೆಚ್	ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೋಥಾಲೆ ಹಿರೇಕಣಗಿ ತಾ.ಹಾನಗಲ್ಲ

ಸಹಕಾರ : ಚೆಲ್ಲಾ ಪ್ರೋಥಾಲಾ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರ ವೇದಿಕೆ, ಹಾವೇರಿ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಪ್ರಶ್ನೆಯ ವಿಧಗಳು	ನಿಗದಿತ ಅಂತ	ಪಡೆಯ ಬಹುದಾದ ಅಂತಗಳು
1	ಒಂದು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು	7	4
2	ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು	20	8
3	ಲೇಖಿಕರು / ಕವಿಗಳ ಪರಿಚಯ	6	6
4	ಸಂದರ್ಭದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು	18	6
5	ಕಂಠಪಾಠ ಪದ್ಯ ಮೂರಣಗೊಳಿಸುವುದು	4	4
6	ಪದ್ಯದ ಸಾರಾಂಶ ಬರೆಯುವುದು	4	3
7	ಭಂದಸ್ಸು & ಅಲಂಕಾರ	6	3
8	ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು	3	2
9	ಪತ್ರ ಬರವಣಿಗೆ	5	3
10	ಅಪರಿತ ಗದ್ಯ	4	4
11	ಗದ್ಯದ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು, ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳು	14	4

ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ

ಸೂಚನೆಗಳು : ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 11 ರಿಂದ 17 ರವರೆಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ

1. ಗಡ್ಡಭಾಗದಿಂದ 4 ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ 2 ಹಾಗೂ ಪಠ್ಯಮೂರಕದಿಂದ 1 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಒಟ್ಟು 7 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಲಾಗುವುದು.
(ಗಡ್ಡ- ಸುಜಮಾರಸ್ಯಾಮಿ ಕತೆ, ಪದ್ಯ- ಕೆಮ್ಮನೆ ಮೀಸಪೊತ್ತನೆ, ಪಠ್ಯಮೂರಕದಲ್ಲಿ - ಮೃಗ ಮತ್ತು ಸುಂದರಿ)
2. ಗಡ್ಡ-ಪದ್ಯಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ಕೊಟ್ಟಿ ಬುದ್ಧಿ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಬಿಡುವುದು.
3. ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಮೊಣಾವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು. ಮುಖ್ಯಪದದ ಕೆಳಗೆ ಗರೆ ಎಳೆಯುವುದು.
4. ಸಹಧ್ಯಾಯಿ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ (ಒಬ್ಬ ಕೇಳುವುದು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಹೇಳುವುದು)

ಗದ್ದ- 01 ಯುದ್ಧ - ಸಾ.ರಾ.ಅಬೂಬಕರ್

1. ರಾಹಿಲನು ಯಾರು ?

ಉತ್ತರ: ರಾಹಿಲನು ಸ್ನೇಹದಲ್ಲಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರ್

2. ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ‘ಬ್ಲಾಕ್ ಜೈಟ್’ನಿಯಮವನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಪಾಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ?

ಉತ್ತರ: ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಮಾನ ದಾಳಿಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ‘ಬ್ಲಾಕ್ ಜೈಟ್’ನಿಯಮ ಪಾಲಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

3. ರಾಹಿಲನು ತರುವರಿಸಿತ್ತಿ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಬದ್ರವಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡದ್ದೇನು ?

ಉತ್ತರ: ತರುವರಿಸಿತ್ತಿ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಜೀಜಧಿ ಮತ್ತು ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ

4. ರಾಹಿಲನು ಮುದುಕಿಯ ಎದುರಿಗೆ ನುಡಿದ ಗಂಧಿರವಾದ ಮಾತು ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ: ನಾನು ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವ ಮೂಲಿಕರ ಕಡೆಯವನಲ್ಲ; ಸಂಕಷ್ಟೇಡಾದ ಮನುಷ್ಯರ ಕಡೆಯವನು.

5. ಯುದ್ಧದ ಬಗೆಗೆ ಮುದುಕಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯೇನು ?

ಉತ್ತರ: “ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದೇಹಕ್ಕೂ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಗಾಯ ಮಾಡುವುದೇ ಯುದ್ಧದ ಪರಿ”

1. ರಾಮನ ತಂದೆ ಯಾರು ?

ಉತ್ತರ: ರಾಮನ ತಂದೆ ದಶರಥ

2. ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರಿಗೆ ಮತಂಗಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಸೂಚಿಸಿದವರು ಯಾರು ?

ಉತ್ತರ: ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರಿಗೆ ಮತಂಗಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಸೂಚಿಸಿದವನು ಧನು / ಕಬಂದ.

3. ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಲು ಶಬರಿ ಏನನ್ನು ಸಂಗೃಹಿಸಿದ್ದಳು?

ಉತ್ತರ: ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಲು ಶಬರಿ ಪರಿಮಳದ ಹೊವು, ಮಥುರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರುಚಿಕರ ಹಣ್ಣುಹಂಪಲುಗಳನ್ನು ಸಂಗೃಹಿಸಿದ್ದಳು.

4. ಮತಂಗಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಾಸವಿದ್ದ ತಪಸ್ಸಿನಿ ಯಾರು?

ಉತ್ತರ: ಮತಂಗಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಾಸವಿದ್ದ ತಪಸ್ಸಿನಿ ಶಬರಿ.

ಗದ್ದ- 02 ಶಬರಿ - ಮು.ತಿ.ನ

1. ಲಂಡನ್ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಮಾಡಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನು?

ಉತ್ತರ: ಲಂಡನ್ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಭೂಗಭದ್ರದಲ್ಲಿ ಗಾಡಿಯನ್ನು ಒಯ್ದಿದ್ದಾರೆ.

2. ಲಂಡನ್ ನಗರದ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸೈಷನರಿ ಅಂಗಡಿಯ ಹೆಸರೇನು ?

ಉತ್ತರ: ಲಂಡನ್ ನಗರದ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸೈಷನರಿ ಅಂಗಡಿಯ ಹೆಸರು ವೂಲವಫ್.

4. “ವೆಸ್ಟ್ ಮಿನ್ಸ್ಟರ್ ಅಬೆ” ಯಾರ ಸ್ವಾರಕವಾಗಿದೆ?

ಉತ್ತರ: ‘ವೆಸ್ಟ್ ಮಿನ್ಸ್ಟರ್ ಅಬೆ’ ಸತ್ಯಹೋಗಿರುವ ಸಂತ, ಸಾರ್ವಭಾಂತರ, ಕವಿ ಮಂಗವರ ಸ್ವಾರಕವಾಗಿದೆ.

5. ಅಂಗ್ಲ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ವೈಭವ ಕಂಡು ಬರುವ ಓಣಿ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ: “ಚೆರಿಂಗ್ ಕ್ರೂಸ್” ಎಂಬ ಓಣಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಗ್ಲರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ವೈಭವವು ಕಂಡುಬರುವುದು.

ಗದ್ದ-03 ಲಂಡನ್ ನಗರ - ವಿ. ಕೃ. ಗೋಕಾರ್

1. ನಾಲ್ಕಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು ಯಾವಾಗ ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತರಾದರು?

ಉತ್ತರ: ನಾಲ್ಕಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು 1895 ರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತರಾದರು.

2. ನಾಲ್ಕಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು ಯಾವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಂಕಣಬದ್ಧರಾದರು?

ಉತ್ತರ: ನಾಲ್ಕಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು ಮೇಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ವತೋಮಾನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಂಕಣ ಬದ್ಧರಾದರು.

ಗದ್ದ-04 ಭಾಗ್ಯಶಿಲ್ಪಿಗಳು - ಡಿ.ಎಸ್. ಜಯಪ್ರಗಿಡ

1. ನಾಲ್ಕಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು ಯಾವಾಗ ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತರಾದರು?

ಉತ್ತರ: ನಾಲ್ಕಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು 1895 ರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತರಾದರು.

2. ನಾಲ್ಕಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು ಯಾವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕಂಕಣಬದ್ಧರಾದರು?

ಉತ್ತರ: ನಾಲ್ಕಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು ಮೇಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ವತೋಮಾನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಂಕಣ ಬದ್ಧರಾದರು.

3. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ವಿಶೇಷರಯ್ಯನವರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಪದವಿ ಯಾವುದು?
ಉತ್ತರ: ಬಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ವಿಶೇಷರಯ್ಯನವರಿಗೆ ಸರ್ ಪದವಿಯನ್ನು ನೀಡಿತು.
4. ಎಪ್ಪು ಬಿಂಡದಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ ಯಾವುದು ?
ಉತ್ತರ: ಶಿವನ ಸಮುದ್ರದ ಕಾರೇರಿ ನದಿ ಬಳಿ ಇರುವ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ.
5. ವಿಶೇಷರಯ್ಯನವರನ್ನು ದಿವಾನರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದವರು ಯಾರು ?
ಉತ್ತರ: ವಿಶೇಷರಯ್ಯನವರನ್ನು ದಿವಾನರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದವರು ನಾಲ್ಕಡಿ ಕೃಷ್ಣ ರಾಜ ಒಡೆಯರು.
6. ವಿಶೇಷರಯ್ಯನವರ ಹುಟ್ಟಿ ಹಬ್ಬಿದ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಯಾವ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ?
ಉತ್ತರ: ವಿಶೇಷರಯ್ಯನವರ ಹುಟ್ಟಿ ಹಬ್ಬಿದ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಇಂಜನಿಯರ್ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ

ಗದ್ದ-05 ಎಡೆಗೆ ಬಿಧ್ಯ ಅಕ್ಷರ - ದೇವನೂರು ಮಹಾದೇವ

1. 'ಶಿವಾನುಭವ ಶಬ್ದಕೋಶ' ಮಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದವರು ಯಾರು?
ಉತ್ತರ-'ಶಿವಾನುಭವ ಶಬ್ದಕೋಶ' ಮಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದವರು ಶ್ರೀ ಫ.ಗು ಹಳಕಟ್ಟಿಯವರು.
2. ದೇವನೂರು ಮಹಾದೇವ ಅವರಿಗೆ ಮನೆ ಮಂಚಮ್ಮನ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ ಕವಿ ಯಾರು?
ಉತ್ತರ- ದೇವನೂರು ಮಹಾದೇವ ಅವರಿಗೆ ಮನೆ ಮಂಚಮ್ಮನ ಕಥೆಯನ್ನು ಕವಿ ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದರು.
3. ಇಂದಲ್ಲ ನಾಳೆ ಘಲ ಕೊಡುವ ಅಂಶಗಳಾವುವು?
ಉತ್ತರ- ಎಡೆಗೆ ಬಿಧ್ಯ ಅಕ್ಷರಗಳು ಮತ್ತು ಭೂಮಿಗೆ ಬಿಧ್ಯ ಬೀಜಗಳು ಇಂದಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನಾಳೆ ಘಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆ ಕೋಡುತ್ತವೆ.
4. ವಚನಕಾರರಿಗೆ ಯಾವುದು ದೇವರಾಗಿತ್ತು ?
ಉತ್ತರ: ವಚನಕಾರರಿಗೆ ಅವರ ಪ್ರಜ್ಞಿಯೇ ದೇವರಾಗಿತ್ತು.
5. ಅಶೋಕ ಪ್ಯೆ ಅವರ ವೃತ್ತಿ ಯಾವುದು ?
ಉತ್ತರ: ಅಶೋಕ ಪ್ಯೆ ಅವರ ವೃತ್ತಿ ಮನೋಪ್ಯೇದ್ಯರು
6. ಮನೆ ಮಂಚಮ್ಮ ಯಾರು ?
ಉತ್ತರ : ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ ಕರೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಗ್ರಾಮದೇವತೆ.
7. ದೇವನೂರರ ನನ್ನ ದೇವರು ಯಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಾಷಿಕರಿಸಿ.
ಉತ್ತರ : ಚಾವಣಿ ಇಲ್ಲದ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರಣ್ಯ ಸಮತೆಯ ಬುಧನನ್ನು ಇಟ್ಟರೆ ಅದೇ ದೇವನೂರರ ನನ್ನ ದೇವರು'.

ಗದ್ದ-06 ವ್ಯಾಷ್ಟಿಗೈತೆ - ಏ.ಎನ್.ಮೂರ್ತಿರಾವ್

1. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು ಯಾರು ?
ಉತ್ತರ: ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು ಮಹಾರ್ ವೇದವ್ಯಾಸರು.
2. ಹುಲಿಗೆ ಪರಮಾನಂದವಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು ?
ಉತ್ತರ: ಶಾಂತಿಭೋಗರ ದುಂಡುದುಂಡಾದ ಶರೀರವನ್ನು ನೋಡಿ ಹುಲಿಗೆ ಪರಮಾನಂದವಾಯಿತು.
3. ಶಾಂತಿಭೋಗರಿಗೆ ತಲೆ ಸುತ್ತಲು ಕಾರಣವೇನು ?
ಉತ್ತರ: ಹುಲಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮುಖ ದರ್ಶನವಾಗದಂತೆ ತಪ್ಸಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದೊಂಬರಾಟದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಭೋಗರಿಗೆ ತಲೆ ಸುತ್ತಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು.
4. ಶಾಂತಿಭೋಗರ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ ಯಾವುದು ?
ಉತ್ತರ: ಬಿದ್ರ ಮಸ್ತಕ ಶಾಂತಿಭೋಗರ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ
5. ಹಸಿದು ಮಲಗಿದ್ದ ಹುಲಿಯ ಪನೆಂದು ಯೋಚಿಸಿತು?
ಉತ್ತರ: ಹಸಿದು ಮಲಗಿದ್ದ ಹುಲಿಯ ವಿಧಿ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ವನನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದೋ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿತು

ಗದ್ದ-07 ವ್ಯಕ್ತಾಂಕ - ದುರ್ಗಸಿಂಹ

1. ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿಯ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಆರೋಪವನ್ನು ಹೊರಿಸಿದನು ?
ಉತ್ತರ: ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿಯ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ಹೊನ್ನಿನ ಕಳ್ಳತನದ ಆರೋಪವನ್ನು ಹೊರಿಸಿದನು.
2. ಧರ್ಮಾಧಿಕರಣರು ಏಕ ವಿಸ್ತೃಯ ಹೊಂದಿದರು?
ಉತ್ತರ: ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿಯ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೊನ್ನನ್ನು ಇಡುವಾಗ ಈತ ಮತ್ತು ನಾನು ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾರು ಮನುಷ್ಯರು ಇರಲ್ಲಿಲ್ಲ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ವಟವ್ಯಾಕ್ರೇ (ಅಲದ ಮರವೇ) ಸಾಕ್ಷಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದನ್ನು ಕೇಳಿ ಧರ್ಮಾಧಿಕರಣರು ವಿಸ್ತೃಯ ಹೊಂದಿದರು.
3. ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯ ತನ್ನ ಬೆಳಗಿನ ಹೊತ್ತನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಳೆದನು?
ಉತ್ತರ: ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯ ತನ್ನ ಬೆಳಗಿನ ಹೊತ್ತನ್ನು ದೇವರು, ಗುರುಗಳು, ವೇದಾಧ್ಯಯನ ನಿರತರನ್ನು ಮಾಡುತ್ತ ಕಳೆದನು.
4. ಧರ್ಮಾಧಿಕರಣರು ವಟವ್ಯಾಕ್ರೇ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಏಕ ಬಂದರು?
ಉತ್ತರ: ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯ ನಡುವಿನ ವ್ಯಾಷ್ಟವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು, ವ್ಯಕ್ತಾಂಕದ ಯನ್ನು ಕೇಳಲು ಧರ್ಮಾಧಿಕರಣರು ವಟವ್ಯಾಕ್ರೇ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದರು.

ಪದ್ಧತಿ-01 ಸಂಕಲ್ಪಗೀತೆ - ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ

1. ಯಾವುದನ್ನು ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸಬೇಕು?

ಉತ್ತರ : ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಹೊಯ್ದಾಡುವ ಹಡಗನ್ನು ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸಬೇಕು.

2. ನದೀಜಲಗಳು ಏನಾಗಿವೆ?

ಉತ್ತರ : ನದೀಜಲಗಳು ಕಲುಷಿತವಾಗಿವೆ.

3. ಕಾಡುಮೇಡುಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗೆದೆ?

ಉತ್ತರ : ಕಾಡುಮೇಡುಗಳು ಬರದಾಗಿವೆ.

4. ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆಯಾಗಬೇಕು?

ಉತ್ತರ : ಕಲುಷಿತವಾಗಿರುವ ನದೀಜಲಗಳಿಗೆ ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆಯಾಗಬೇಕು.

5. ಯಾವ ಎಚ್ಚರದೊಳು ಬದುಕಬೇಕಿದೆ?

ಉತ್ತರ : ಮತಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪಢಗಳು ಎನ್ನುವ ಎಚ್ಚರದೊಳು ಬದುಕಬೇಕಿದೆ.

ಪದ್ಧತಿ-02 ಹಕ್ಕಿಹಾರುತ್ತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ ? - ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ

1. ಹಕ್ಕಿ ಯಾವ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಹಾರುತ್ತಿದೆ?

ಉತ್ತರ : ಹಕ್ಕಿಯು ಏವೆ ತೆರೆದಿಕ್ಕುವ ಹೊತ್ತಿನೊಳಗೆ ಅಂದರೆ ಕಣ್ಣ ರೆಪ್ಪೆ ಮಿಟಿಕಿಸುವಷ್ಟು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗಾವುದ ಗಾವುದ ಗಾವುದ ಮುಂದೆ ಹಾರುತ್ತಿದೆ.

2. ಹಕ್ಕಿಯ ಗರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬಣ್ಣಗಳಿವೆ?

ಉತ್ತರ : ಹಕ್ಕಿಯ ಗರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಳಿಯ ಹೊಳೆಯುವ ಬಣ್ಣಗಳಿವೆ.

3. ಹಕ್ಕಿಯ ಕಣ್ಣಗಳು ಯಾವುವು?

ಉತ್ತರ : ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ ಹಕ್ಕಿಯ ಕಣ್ಣಗಳು.

4. ಹಕ್ಕಿಯು ಯಾರ ನೆತ್ತಿಯನ್ನು ಕುಕ್ಕಿದೆ?

ಉತ್ತರ : ಹಕ್ಕಿಯು ಸಾವಾಫೊಮರ ನೆತ್ತಿಯನ್ನು ಕುಕ್ಕಿದೆ.

5. ಹಕ್ಕಿ ಯಾರನ್ನು ಹರಸಿದೆ?

ಉತ್ತರ : ಹಕ್ಕಿಯು ಹೊಸಗಾಲದ ಹಸುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹರಸಿದೆ.

6. ಹಕ್ಕಿಯು ಯಾವುದರ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ ?

ಉತ್ತರ : ಹಕ್ಕಿಯು ಕಾಲಪಕ್ಕಿಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿದೆ.

7. ಹಕ್ಕಿಯ ಚುಂಚಗಳು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಚಾಚಿವೆ ?

ಉತ್ತರ : ಹಕ್ಕಿಯ ಚುಂಚಗಳು ದಿಗ್ಗಂಡಲಗಳ ಆಚಿಯವರೆಗೂ ಚಾಚಿವೆ.

ಪದ್ಧತಿ-03 ಹಲಗಲಿ ಬೇಡರು

1. ಕುಂಪಣಿ ಸರ್ಕಾರ ಹೊರಡಿಸಿದ ಆದೇಶ ಏನು?

ಉತ್ತರ : ಕುಂಪಣಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಭಾರತೀಯರು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವಂತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ ನಿಶ್ಚಯಿಕರಣದ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿತು.

2. ಹಲಗಲಿಯ ನಾಲ್ಕರು ಪ್ರಮುಖರು ಯಾರು?

ಉತ್ತರ : ಮೂರೇರಿ ಹನುಮ, ಬ್ರಾಹ್ಮರ ಬಾಲ, ಜಡಗ, ರಾಮ ಈ ನಾಲ್ಕರು ಹಲಗಲಿಯ ಪ್ರಮುಖರು.

3. ಹಲಗಲಿಯ ಗುರುತು ಉಳಿಯದಂತಾದದು ಏಕೆ?

ಉತ್ತರ : ಹಲಗಲಿಯ ಮೇಲೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ದಂಡು ದಾಳಿ ಮಾಡಿ, ಬೆಂಂಟ ಹಚ್ಚಿದ್ದರಿಂದ ಹಲಗಲಿಯ ಗುರುತು ಉಳಿಯದಂತಾಯಿತು.

4. ಯಾವ ಘಟನೆ ಹಲಗಲಿ ಲಾವಣಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ?

ಉತ್ತರ : 'ಹಲಗಲಿಯ ಭಂಟರ ಹತಾರ ಕದನ' ಘಟನೆ ಹಲಗಲಿ ಲಾವಣಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

5. ಹಲಗಲಿ ಗ್ರಾಮ ಎಲ್ಲಿದೆ?

ಉತ್ತರ : ಹಲಗಲಿ ಗ್ರಾಮವು ಮುಧೋಳ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು ಇಂದಿನ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದೆ.

ಪದ್ಧತಿ-04 ಕಾರವೇಂದ್ರನ ಕೊಂಡೆ ನೀನು - ಕುಮಾರವಾಸ

1. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಕಣಣನನ್ನು ರಥದಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಏನೆಂದು ಕರೆದನು?

ಉತ್ತರ : ಕೃಷ್ಣನು ಕಣಣ ಸಂಗಡ ಸರವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಕೃಹಿಡಿದು ಎಳೆದು ರಥದ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಮೈದನ ಎಂದು ಕರೆದನು.

2. ಅಶ್ವಿನೀದೇವತೆಗಳ ವರಬಲದಿಂದ ಜನಿಸಿದವರು ಯಾರು?

ಉತ್ತರ : ಅಶ್ವಿನೀದೇವತೆಗಳ ವರಬಲದಿಂದ ಜನಿಸಿದವರು ನಕುಲ ಮತ್ತು ಸಹದೇವ.

ಪದ್ಯ-05 ಹಸುರು - ಕುವೆಂಪು

1. ಹಸುರು ಎಂಬುದು ಕವಿಗೆ ಏನನ್ನು ಕಂಡು ಪ್ರೇರಿತವಾದ ಕವನವಾಗಿದೆ ?

ಉತ್ತರ: ಹಸುರು ಎಂಬುದು ಕವಿಗೆ ಅಶ್ವಯುಜ ಮಾಸದ ನವರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಹಚ್ಚಹಸುರನ್ನು ಕಂಡು ಪ್ರೇರಿತವಾದ ಕವನವಾಗಿದೆ

2. ಅಶ್ವಯುಜ ಮಾಸದ ಗದ್ದೆಯ ಬಣ್ಣ ಯಾವ ಹಸುರಿನಂತಿದೆ ?

ಉತ್ತರ: ಅಶ್ವಯುಜ ಮಾಸದ ಗದ್ದೆಯ ಬಣ್ಣ ಗಳಿಯ ಎಡೆಯ ಹಸುರಿನಂತಿದೆ

3. ಕವಿಯು ನೋಡಿದ ಅಡಕೆಯ ತೋಟ ಎಲ್ಲಿದೆ ?

ಉತ್ತರ : ಕವಿಯು ನೋಡಿದ ಅಡಕೆಯ ತೋಟ ವನದಂಚಿನಲ್ಲಿದೆ.

4. ಕುವೆಂಪುರವರಿಗೆ ಹುಲ್ಲಿನ ಹಾಸು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಂಡಿದೆ ?

ಉತ್ತರ: ಕುವೆಂಪುರವರಿಗೆ ಹುಲ್ಲಿನ ಹಾಸು ಮಕಮಲ್ಲಿನ ಹೊಸಪಚ್ಚಿಯ ಜಮಖಾನೆಯಂತೆ ಕಂಡಿದೆ

ಪದ್ಯ-06 ಭಲಮನೆ ಮೆಣಕೆಂ - ರನ್ನ

1. ನಿಮಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಿಸಿ ಹೋಗಲು ಬಂದೆನಷ್ಟೇ ಎಂದು ದುರೋಧನ ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ?

ಉತ್ತರ: ನಿಮಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಿಸಿ ಹೋಗಲು ಬಂದೆನಷ್ಟೇ ಎಂದು ದುರೋಧನ ಭಿಷ್ಣನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ

2. ದಿನಪಸುತ ಎಂದರೆ ಯಾರು ?

ಉತ್ತರ: ದಿನಪಸುತ ಎಂದರೆ ಕರ್ಣ (ಸೂರ್ಯನ ಮಗ / ವರಬಲದಿಂದ ಜನಿಸಿದವನು)

3. ಯಾರಿಬ್ಬರನ್ನು ಕೊಂದ ಬಳಿಕ ಸಂಧಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ದುರೋಧನ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ ?

ಉತ್ತರ: ಪಾರ್ಥ, ಭೀಮರನ್ನು ಕೊಂದಬಳಿಕ ಸಂಧಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ದುರೋಧನ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

4. ಭಲವನ್ನೇ ಮೆರೆಯುವುದಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದವರು ಯಾರು ?

ಉತ್ತರ: ದುರೋಧನ ಭಲವನ್ನೇ ಮೆರೆಯುವುದಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿದನು.

5. ಅಂತಕಾಶ್ಚ ಎಂದರೆ ಯಾರು ?

ಉತ್ತರ: ಅಂತಕಾಶ್ಚ ಎಂದರೆ ಯುದ್ಧಿಷ್ಠಿರ (ಧರ್ಮರಾಜ)

ಪದ್ಯ-07 ವೀರಲವ - ಲಕ್ಷ್ಮೀ

1. 'ಜ್ಯೇಮಿನಿ ಭಾರತ' ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆದ ಕವಿ ಯಾರು ?

ಉತ್ತರ: ಜ್ಯೇಮಿನಿ ಭಾರತ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆದ ಕವಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ.

2. ಯಜಾಶ್ವವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವರು ಯಾರು ?

ಉತ್ತರ: ಯಜಾಶ್ವವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವರು ಲವ.

3. ಕುದುರೆಯನ್ನು ಲವನು ಯಾವುದರಿಂದ ಕಟ್ಟಿರನು?

ಉತ್ತರ: ಕುದುರೆಯನ್ನು ಲವನು ತನ್ನ ಉತ್ತರೀಯ (ಮೇಲುಮೊದಿಕೆ) ದಿಂದ ಕಟ್ಟಿದನು.

4. ಮುನಿಸುತ್ತರು ಹೆದರಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಉತ್ತರ: ಲವನು ಯಜಾಶ್ವವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ಮುನಿಸುತ್ತರು ಹೆದರಿದರು.

ಎರಡು - ಮೂರು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಚಿಂತನೆಗಳು

1. ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

ಉತ್ತರ: ಜಾತಿ ಎಂಬುದು ಸಮಾಜದ ಒಂದು ಆಂತರಿಕ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಅದು ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಅದು ಫಾನಿಭಾತವಾಗಿದೆ. ಅದರ ದುರ್ಗಂದಿಂದ ಬಾರತದ ವಾತಾವರಣವೆಲ್ಲಾ ತುಂಬಿದೆ. ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕ್ರೀಯೆಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಶೂದ್ರರು, ಅಸ್ತ್ರೀರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೀನರಾಗಿ ಗುಲಾಮತನ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದು ಸ್ವಾಮಿವಿವೇಕಾನಂದರು ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

2. ವಿವೇಕಾನಂದರು ಕೋಮುವಾದದ ಕಟ್ಟಾ ವಿರೋಧಿಯಾಗಿದ್ದರು, ಏಕೆ ?

ಉತ್ತರ: ವಿವೇಕಾನಂದರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜಿಂಸೆಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಕೋಮುವಾದದ ವಿರೋಧಿಯಾಗಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಕೋಮುವಾದವು ಏಕಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಏಕಸಂಸ್ಕೃತಿಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಅದೇ ಅಂತಿಮವೆಂದು ನಂಬುತ್ತ ನಂಬಿಸುತ್ತ, ಪರಧರ್ಮ ದ್ವೇಷವನ್ನು ಬಿತ್ತಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಕಟ್ಟಾ ವಿರೋಧಿಯಾಗಿದ್ದರು,

3. ವಿವೇಕಾನಂದರು ಚಿಕಾಗೋ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನು?

ಉತ್ತರ: "ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ದುರ್ದಿನ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬಾರದಿರಲಿ. ಆಗ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಭಾವನೆ ನಾಶವಾಗುವುದು. ವೈವಿಧ್ಯವೇ ಜೀವನದ ರಹಸ್ಯ.. ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಿಗೂ ಗೌರವವನ್ನು ತೋರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ವಸಂತಮುಖ ತೋರಲ್ಲಿ

1. ಯಾರಿಗೆ ವಸಂತಮುಖ ತೋರಲ್ಲಿ?

ಉತ್ತರ: ಕರ್ನಾಟಕ, ಕುಂಬಾರ, ನೇಕಾರ, ಕೇರಿಯ ಮಾರನಿಗೆ ವಸಂತಮುಖ ತೋರಲ್ಲಿ.

2. ಮಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೇನು?

ಉತ್ತರ: ಗುಡಿಸಲೊಳಗೆ ಬರಲು ವಸಂತ ಹೆದರಿದನೆ? ಹರಿದ ಚಿಂದಿ ಬಟ್ಟಿಗಳ ಕಂಡು ಅವನು ಮರುಗಿದನೆ? ಎಂದು ಮಟ್ಟಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ

3. ಈ ಕವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಂಭ್ರಮ ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ?

ಉತ್ತರ: ಹಸಿರು ತುಂಬಿ ನಿಂತ ಮಾವಿನ ಮರಗಳು, ರಕ್ಷೆ ಬಿಚ್ಚಿ ಹಾರುತ್ತಿರುವ ಹಕ್ಕಿಗಳು, ಮನತುಂಬಿ ಹಾಡುವ ಕೋಗಿಲೆಗಳು ಕಡಲುಕ್ಕೆ ಹರಿಯುವಂತಹ ಸಂಭ್ರಮ ಈ ಕವನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

1. ಭಗತ್ ಸಿಂಗನ ಸಹಚರರು ಯಾರು ?

ಉತ್ತರ: ಭಗತ್ ಸಿಂಗನ ಸಹಚರರು ಭುಕೇಶ್ವರ ದತ್ತ, ರಾಜ್ ಗುರು, ಸುಖದೇವ್

2. ಜಲಿಯನ್ ವಾಲಾಬಾಗ್ ನಲ್ಲಿರುವ ಒಕ್ಕಣಿ ಏನು ?

ಉತ್ತರ: ಜಲಿಯನ್ ವಾಲಾಬಾಗ್ ನಲ್ಲಿರುವ ಒಕ್ಕಣಿ “ 13 ಏಪ್ರಿಲ್ 1919 ರಂದು ಬ್ರಿಟೀಷರ ಗುಂಡುಗಳಿಗೆ ಆಹತಿಯಾದ ಸುಮಾರು 2000 ಮುಗ್ಗು ಹಿಂಡೂ, ಸಿಂಹ ಮತ್ತು ಮುಸಲ್ಜೂನರ ಸಮ್ಮಿಳಿತ ರಕ್ತದಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶ ಪಾವನವಾಗಿದೆ.

ಭಗತ್ ಸಿಂಗ್

1. “ಅಂಗಿ” ಎಂಬ ಉತ್ತರ ಬರುವ ಬೆಡಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ಉತ್ತರ : “ಕ್ಯಾರ್ಯಾಂಟು ಕಾಲೀಲ್ಲ ಶಿರಹರಿದ ಮುಂಡ, ಮೃಯೋಳಗೆ ನವಗಾಯ ಒಂಬತ್ತು ತುಂಡ, ಒಯ್ಯನೊಯ್ಯನೇ ಬಂದು ಹೆಗಲೇರಿಕೊಂಡ, ರಾಯ ರಾಯರಿಗೆಲ್ಲ ತಾನೇ ಪ್ರಚಂಡ” ಎಂದು “ಅಂಗಿ” ಎಂಬ ಉತ್ತರ ಬರುವ ಬೆಡಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ.

2. ಉಪಿಸ್ತ ವಿಶೇಷತೆ ಜನಪದ ಒಗಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ?

ಉತ್ತರ : “ನೀರಲ್ಲಿ ಮಂಟ್ಲೋದು ನೀರಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಯೋದು ನೀರು ತಾಕಿದರೆ ಮುಟಮಾಯವಾಗುತ್ತದೆ” ಎಂಬುದು ಉಪಿಸ್ತ ವಿಶೇಷತೆ.

3. ಕೆಸರಿಗೂ ಕಮಲಕ್ಕೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಒಗಟು ಹೇಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ : “ಕೆಸರಲ್ಲಿ ಮಂಟ್ಲೋದು ಕೆಸರಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಯೋದು ಅದು ಒಂದು ಗಿಡದ ಪರಿಕಾರ” ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ.

4. ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಮಟ್ಟಿದ ಉತ್ತರಾಣ ಹಾಗೂ ಗರಿಕೆ ಕೊಡುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಒಗಟುಗಳು ಹೇಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತವೆ?

ಉತ್ತರ : “ಬದಿನಲ್ಲಿ ಮಂಟ್ಲೋದು ಬದಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಯೋದು ಹೋಗೋರ ಮುಂಜೆರಗ ಹಿಡಿಯೋದು” ಮತ್ತು “ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಮಂಟ್ಲೋದು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಯೋದು ಉಳುವಾನ ಕಂಡು ನಗುವುದು” ಎನ್ನುವ ಒಗಟುಗಳು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಮಟ್ಟಿದ ಉತ್ತರಾಣ ಹಾಗೂ ಗರಿಕೆ ಕೊಡುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತವೆ.

5. ಒಗಟುಗಳಿಂದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಏನು ಲಾಭ ?

ಉತ್ತರ : ಒಗಟುಗಳಿಂದ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವ ಮನೋಭಾವ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಉತ್ತರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಮನಸ್ಸು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತದೆ. ಮುದುಡಿದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅರಳಿಸಲು, ಮನೋರಂಜನೆ ನೀಡಲು ಒಗಟುಗಳು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತವೆ. ಜನಪದರ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಹೇಗೆಲ್ಲ ಬಣ್ಣಿಸಬಹುದೆಂಬ ಚಿಂತನೆ ಮೂಡುತ್ತದೆ.

ಜಾನಪದ ಒಗಟುಗಳು

ಸಾಹಿತ್ಯ / ಕವಿಯ ಕುರಿತು ವಾಕ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು.

ಸೂಚನೆಗಳು : ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 28 ಗಢ್ಯದ ಲೇಖಕರು & ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 29 ಪಢ್ಯದ ಕವಿ ಕುರಿತು ಇರುತ್ತದೆ.

1. ಗಢ್ಯದಲ್ಲಿ 7 ಜನ ಲೇಖಕರು ಹಾಗೂ ಪಢ್ಯದಲ್ಲಿ 6 ಜನ ಕವಿಗಳನ್ನು ರೂಢಿಮಾಡುವುದು.

(ಗಢ್ಯ - ಸುಪುರುಷಾಂಶಾಖಾ ಕತೆ, ಪಢ್ಯ - ಹಲಗಲಿ ಬೇಡರು & ಕೆಮ್ಮೆನೆ ಮೀಸೆವೋತ್ತನೆ ಬಿಟ್ಟು)

2. ಗಢ್ಯದಲ್ಲಿ : ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಾದ ಸಾರಾ ಅಭಿಬಕ್ರಿಯೆ, ಡಿ.ಎಸ್.ಜಯಪ್ರಗಾಡ, ದುರ್ಗಸೀಂಹ ಇವರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಲಿದ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ

3. ಪಢ್ಯದಲ್ಲಿ : ಹಳೆಗನ್ನಡ ಕವಿಗಳಾದ ಪುಮಾರವ್ಯಾಸ, ರಂಸ್, ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ಇವರನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಉಲಿದ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ.

4. ಕೆಲವು ಆಕರ್ಷಣಿಗಳು ಗಢ್ಯಪಾಠದ ಹೆಸರನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಉದಾ: ಶಬರಿ, ಎದೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಅಕ್ಷರ.

5. ಕೆಲವು ಸಾಹಿತ್ಯ / ಕವಿಗಳ ಉಂಟಾಗಣ ಅವರ ಹೆಸರಿನ ಹೊದಲಿನ ಅಕ್ಷರವೇ ಆಗಿವೆ.

ಉದಾ: ಡಿ.ಎಸ್.ಜಯಪ್ರಗಾಡ :- ಡಿ - ದಾರದಹಳ್ಳಿ.

ಎ.ಎನ್.ಮುತ್ತೀರಾವ್ : ಎ - ಆಕ್ಷಿಹೆಬ್ಬಾಳು,

ದೇವನೂರು ಮಹದೇವ : - ದೇವನೂರು,

ಹಪೆಂಪು

: ಹ- ಹಪ್ಪಳಿ.

ಒಬ್ಬ ಕವಿ / ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಚಯ ಮಾಡುವ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಅಂಕಗಳ ಹಂಚಿಕೆ ಹೀಗಿರುತ್ತದೆ.

- * ಜನ್ಮಸ್ಥಳ , ಕಾಲ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆದರೆ 1 ಅಂಕ
- * ಕೃತಿ, ಬಿರುದು / ಪ್ರಶ್ನೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆದರೆ 1 ಅಂಕ
- * ವಾಕ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು & ಭಾಷಾ ಶೈಲಿಗೆ 1 ಅಂಕ
- * ತಪ್ಪಿಲ್ಲದೆ, ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಾಕ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆದರೆ 3 ಅಂಕ ಪಡೆಯಬಹುದು.

6. ಈ ಕೆಳಗಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದು.

-----ರವರು ಕ್ರಿ.ಶ ----- ರಲ್ಲಿ -----ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.
ಇವರು-- -- -- -- ಎಂಬ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ --- --- ಎಂಬ ಬಿರುದು/ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ.

ಗದ್ಯ-01 ಯುದ್ಧ

ಸಾರಾ ಅಭಿಬರ್ಹ ರವರು 30 ಜೂನ್ 1936 ರಲ್ಲಿ ಕಾಸರಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು ಚಂದ್ರಗಿರಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ, ಸವನಾ, ಕದನ ವಿರಾಮ, ವಜ್ರಗಳು, ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಿತರು, ತಳ ಒಡೆದ ದೋಷಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು, ಚಪ್ಪಲಿಗಳು, ತೀದ್ವಾ, ಅಧರಾತ್ಮಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕೊಸು, ಪಯಣ ಮೊದಲಾದ ಕಥಾಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷ್ಣಿಗಾಗಿ ಹಂಪಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ನಾಡೋಜ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸ್ವಪತುಂಗ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲದೇ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಾ.ಆ. ಅಭಿಬರ್ಹ ಕಾಲ ನೆನಪಿಡಲು 30+6=36

ಗದ್ಯಪಾಠ - 2 ಶಬರಿ - ಮು. ತಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್

ಮತಿನ ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ ಮರೋಹಿತ ತಿರುನಾರಾಯಣಯ್ಯಂಗಾಯ್ ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ ಅವರು ಕ್ರಿ.ಶ. 1905 ರಲ್ಲಿ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೇಲೂಕೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು ಶಬರಿ ಅಹಲ್ಯೆ, ಮೊದಲಾದ ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧ ಕೃತಿಗಳನ್ನೂ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಯುತರ 'ಶ್ರೀ ಹರಿಚರಿತೆ' ಕೃತಿಗೆ ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 'ಪಂಪ ಪ್ರಶ್ನೆ' ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ. 'ಪಂಪ ಪ್ರಶ್ನೆ' ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗದ್ಯಪಾಠ - 3. ಲಂಡನ್ ನಗರ. - ವಿನಾಯಕ ಕೃಷ್ಣ ಗೋಕಾರ್

ಡಾ. ವಿನಾಯಕ ಕೃಷ್ಣ ಗೋಕಾರ್ ಅವರು ಕ್ರಿ.ಶ. 1909 ರಲ್ಲಿ ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸವಣಾರಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು ಸಮುದ್ರಾಚೆಯಿಂದ, ಭಾರತ ಸಿಂಧು ರತ್ನಿ, ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಾರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದವಿ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗದ್ಯಪಾಠ - 4. ಭಾಗ್ಯತೀಗೀರ್ಜು - ಡಿ. ಎಸ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ

ಶ್ರೀ ದಾರದಹಳ್ಳಿ ಸುಭೇಗೋಡ ಜಯಪ್ರಕಾಶ ಅವರು ಕ್ರಿ.ಶ. 1947ರಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ದಾರದಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು ದಿವಾನ್ ಸರ್.ಎಂ.ವಿಶೇಷರಂಯ್ಯನವರ ಕಾರ್ಯಸಾಧನಗಳು, ಕನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಸ್ಕೃತಗಳು ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಯುತರಿಗೆ ಕನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗದ್ಯಪಾಠ - 5. ಎಡೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಅಕ್ಷರ - ದೇವನೂರು ಮಹಾದೇವ

ಶ್ರೀ ದೇವನೂರು ಮಹಾದೇವ ಅವರು ಕ್ರಿ.ಶ. 1948 ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲೂಕಿನ ದೇವನೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು ಎಡೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಅಕ್ಷರ.ಕುಸುಮಭಾಲೆ, ದ್ವಾವನೂರು, ಒಡಲಾಳ ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಯುತರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗದ್ಯಪಾಠ - 6. ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೀತ - ಎ. ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾವ್

ಶ್ರೀ ಅಕ್ಷಯೇಭಾಜು ನರಸಿಂಹ ಮೂರ್ತಿರಾವ್ ಅವರು ಕ್ರಿ.ಶ. 1900 ರಲ್ಲಿ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ ತಾಲೂಕಿನ ಅಕ್ಷಯೇಭಾಜು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು ಸಮಗ್ರ ಲಲಿತಪ್ರಬಂಧಗಳು, ದೇವರು, ಹಗಲುಗನಸು ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಯುತರಿಗೆ ಪಂಪ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗದ್ಯಪಾಠ - 7. ವೃಕ್ಷಸಾಂಪ್ರದಾಯ - ದುರ್ಗಾಸಿಂಹ

ದುರ್ಗಾಸಿಂಹನು ಶ್ರೀ ಶ. ಸುಮಾರು 1031 ರಲ್ಲಿ ಕಿಸುಕಾಡು ನಾಡಿನ ಸಯ್ಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದನು. ಇವನು ಒಂದನೆಯ ಜಗದೇಕಮಲ್ಲನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದಂಡನಾಯಕನೂ ಸಂಧಿವಿಗ್ರಹಿಯೂ ಆಗಿದ್ದನು. ಮತಧರ್ಮ ಸಮನ್ವಯನಾದ ಈತ ಸಯ್ಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಹರಿಹರ ಭವನಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈತನು 'ಕಣಾಟಕ ಪಂಚತಂತ್ರ' ಎಂಬ ಚಂಪೂ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಪದ್ಯಪಾಠ - 1. ಸಂಕಲ್ಪ ಗೀತೆ - ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ಅವರು ಶ್ರೀ ಶ. 1926 ರಲ್ಲಿ ಶಿವಮೋಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿಕಾರಿಪುರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು ಎದೆ ತುಂಬಿ ಹಾಡಿದೆನು, ಸಾಮಗಾನ, ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಯುತರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ನಾಡೋಜ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕೇಂದ್ರಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ. ಗೌರವ ಡಿ. ಲಿಟ್ ಪದವಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿಗೊರವಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪದ್ಯಪಾಠ - 2. ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತಿದೆ ಸೋಡಿದಿರಾ - ದ. ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ

ಅಂಬಿಕಾತನಯದತ್ತ ಎಂಬ ಕಾವ್ಯನಾಮದಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಶ್ರೀ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ರಾಮಚಂದ್ರ ಬೇಂದ್ರೆ ಅವರು ಶ್ರೀ ಶ. 1896 ರಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು ಗರಿ, ನಾಕುತೆಂತಿ, ನಾದಲೀಲೆ ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಯುತರಿಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪದ್ಯಪಾಠ - 4. ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಕೊಂಡೆ ನೀನು - ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವ ಗದುಗಿನ ನಾರಣಾಪ್ತ ಅವರು ಶ್ರೀ ಶ. ಸುಮಾರು 1430 ರಲ್ಲಿ ಗದಗ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಕೋಳಿವಾಡದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು ಕನಾಟಕ ಭಾರತ ಕಥಾ ಮಂಜರಿ ಮತ್ತು ಏರಾವತ ಎಂಬ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಯುತರಿಗೆ ರೂಪಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪದ್ಯಪಾಠ-05 ಹಸುರು - ಕುವೇಂಪು

ಕುವೇಂಪು ಕಾವ್ಯನಾಮದಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಕುಪ್ಪಳಿ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಮಟ್ಟಪ್ಪ ಅವರು ಶ್ರೀ. 1904 ಡಿಸೆಂಬರ್ 29ರಲ್ಲಿ ಶಿವಮೋಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶೀರ್ಘಾಹಲ್ಲಿ ತಾಲೂಕಿನ ಕುಪ್ಪಳಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಅವರು ಕೊಳಲು, ಪಾಂಚಜನ್ಯ, ಪ್ರೇಮಕಾಶ್ಮೀರ, ಪಣ್ಣಕಾತಿ, ಕಾನೂರು ಹೆಗ್ಗಡತಿ, ಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮದುಮಗಳು, ನೆನಪಿನ ದೋಷೆಯಲ್ಲಿ (ಆತ್ಮಕಥನ)ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ ಮಹಾಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ, ಪಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪದ್ಮವಿಭೂಪಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಲಭಿಸಿವೆ

ಪದ್ಯಪಾಠ-06 ಭಲಮನೆ ಮೆರೆವೆಂ - ರನ್ನ

ರೋದ್ರ ರಸಪ್ರೀಯ ರನ್ನ ಮಹಾಕವಿ ಶ್ರೀ. ಸುಮಾರು 949 ರಲ್ಲಿ (10 ನೇ ಶತಮಾನ) ಬಾಗಲಕೋಟಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುಧೋಳ ಗ್ರಾಮದವನು ಒಳಗಾರ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಈತನ ತಂದೆ ಜಿನವಲ್ಲಭ, ತಾಯಿ ಅಭ್ಯಲಬ್ಜೆ. ರನ್ನನು ಚಂಪು ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ. ಈತನ ಗುರು ಅಜಿತಸೇನಾಚಾರ್ಯರು, ಹಾಗೂ ಇವನ ಆಶ್ರಯದಾತ ಜಾಲುಕ್ಕಚಕ್ರವರ್ತಿ ತೈಲಪ. ರನ್ನನ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು 'ಸಾಹಸ ಭೀಮ ವಿಜಯ' (ಗಧಾಯುಧ) 'ಅಜಿತಶೀರ್ಘಂಕರ ಮರಾಳಿಲಕಂ', 'ಹರುಶುರುಮಾಜರಿತಂ', 'ಚಕ್ರೀಶ್ವರಚರಿತಂ' ಹಾಗೂ 'ರನ್ನಕಂದ' (ನಿಷಂಟು) ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ. ಇವನು ತನ್ನ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಸಿಂಹಾವಲೋಕನ ಕ್ರಮದಿಂದ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಇಂತಹಾ ಕವಿಗೆ ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿ, ಶಕ್ತಿಕವಿ ಎಂಬ ಬಿರುದುಗಳಿಂದಿದ್ದಾರು.

ಪದ್ಯಪಾಠ - 7. ವೀರಲವ - ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ

ಕವಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನು ಶ್ರೀ ಶ. ಸುಮಾರು 1550 ರಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಡೋರು ತಾಲೂಕಿನ ದೇವನೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದನು. ಇವನಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀರಮಣ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳೂ ಇದ್ದವು. ಇವರು 'ಜ್ಯೇಮಿನಿ ಭಾರತ' ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈತನಿಗೆ ಉಪಮಾಲೋಲ, ಕನಾಟಕ ಕವಿಕೂತವನ್ನು ತ್ವರಿತ ಎಂಬ ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ನೆನಪಿಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಶಾಖಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಗೋಡೆಗೆ ಅಂಟಿಸಿಕೊಂಡು ದಿನಾಲು ನೋಡುವುದು.

ಕ್ರ.ಸಂ	ಕವಿಯ ಹೆಸರು	ಕಾಲ	ಸ್ಥಳ	ಕೃತಿಗಳು	ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು
01	ದ.ರಾ ಬೇಂದೆ	31 ಜನವರಿ 1896	ಧಾರವಾಡ	ಗರಿ, ಉಯ್ಯಾಲೆ ಕೃಷ್ಣಕುಮಾರಿ,	ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
02	ಎ.ಎನ್ ಮೂರ್ತಿರಾವ್	1900	ಜಿ॥ ಮಂಡ್ಯ ಅಕ್ಕಿಹೆಬ್ಬಾಳು	ಹಗಲುಗನಸು ಅಲೆಯುವ ಮನೆ	ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
03	ಹುದೆಂಪು	1904	ಜಿ॥ ಶಿವಮೋಗ್ ತಿಧ್ರಹಳ್ಳಿ ಕುಪ್ಪಳ್ಳಿ	ಕೊಳಲು, ಪ್ರಕಾಶಿ	ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
04	ಪು.ತಿ.ನ	1905	ಜಿ॥ ಮಂಡ್ಯ ಮೇಲುಕೋಟೆ	ಶಬರಿ, ಗೋಕುಲ ನಿಗರಮನ	ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
05	ವಿನಾಯಕ ಕೃಷ್ಣ ಗೋಕಾಕ	1909	ಜಿ॥ ಹಾವೇರಿ ಸವಣಾರು	ಪಯಣ, ಉಗಮ, ಇಚ್ಛೋಡು, ಸಮರಸವೇ ಜೀವನ	ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
06	ಜಿ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ	1926	ಜಿ॥ ಶಿವಮೋಗ್ ಶಿಕಾರಿಪುರ	ಸಾಮಗಾನ, ಕಾವ್ಯಧರಚಿಂತನ	ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
07	ಸಾ.ರಾ ಅಭೂಬಕ್ಕರ್	1936 ಜೂನ್ 30	ಕಾಸರಗೋಡು	ಸಹನ, ಕೆದನವಿರಾಮ, ಚಂದ್ರಗಿರಿಯ ಶೀರದಲ್ಲಿ	ನೃಪತುಂಗ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
08	ಡಿ.ಎಸ್ ಜಯಪ್ಪಗೌಡ	1947	ಜಿ॥ ಜಕ್ಕಮುಗಳಾರ ದಾರದಹಳ್ಳಿ	ಮೃಸೂರು ಒಡೆಯರು, ಕನಾಟಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು	ಕನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
09	ದೇವನೂರು ಮಹಾದೇವ	1948	ಜಿ॥ ಮೈಸೂರು ತಾ॥ನಂಜನಗೋಡು ದೇವನೂರು	ಒಡಲಾಳ, ಕುಸುಮಬಾಲೆ	ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
ಕ್ರ.ಸಂ	ಕವಿಯ ಹೆಸರು	ಕಾಲ	ಸ್ಥಳ	ಕೃತಿಗಳು	ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು
01	ಪಂಪ (2022 ಕ್ಕೆ ಪತ್ತು ಕಡತ)	902	ವೆಗಿಮಂಡಲದ ವೆಗಿಪಳು	ಪಂಪ ಭಾರತ ಅದಿಪುರಾಣ	ಸರಸ್ವತೀ ಮಣಿಹಾರ ಕವಿತಾಗುಣಾಂವ
02	ರನ್ನ	949	ಬಾಗಲಕೋಟಿ ಜಿ॥ ಮುದುವೋಳಲು	ಗದಾಯುದ್ಧ ಅಜಿತತೀರ್ಥಂಕರಪುರಾಣತಿಲಕಂ	ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿ
03	ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯ (2022 ಕ್ಕೆ ಪತ್ತು ಕಡತ)	10ನೇ ಶತಮಾನ	ಹಗರಿಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ ಕೊಗಳಿನಾಡು	ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ	
04	ದುರ್ಗಾಸಿಂಹ	1031	ಕಿಸುಕಾಡಿನ ಸಯ್ಯಡಿ	ಪಂಚತಂತ್ರ	
05	ಹುಮಾರವ್ಯಾಸ	1430	ಗದಗ ಜಿ॥ ಕೋಳಿವಾಡ	ಹುಮಾರವ್ಯಾಸಭಾರತ	ರೂಪಕಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ
06	ಲಕ್ಷ್ಮಿಶ್ರ	1550	ದೇವನೂರು	ಜ್ಯೇಷ್ಠಾನಿ ಭಾರತ	ಉಪಮಹಾಲೋಲ

ಆಯ್ದು & ಸಂದರ್ಭ ಬರೆಯವುದು.

- ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 33 ರಿಂದ 38 ವರೆಗನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು, ಸಂದರ್ಭದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು
  - 7 ಗಢ್ಯದಿಂದ 3 ಸಂದರ್ಭ, 7 ಪದ್ಯದಿಂದ 3 ಸಂದರ್ಭ ಬರುವುದು (ಗಢ್ಯ-ಸುಕುಮಾರಸ್ಥಾಮಿ ಕತೆ ಪದ್ಯ-ಕೆಮ್ಮನೆ ಮೀಸೆಪೋತ್ತನೆ ಬಿಟ್ಟು)
  - ಎಲ್ಲಾ ಗಢ್ಯ / ಪದ್ಯಗಳ ಸಾಹಿತಿ / ಕವಿಗಳ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ರೂಫ್ಖಿಕೊಳ್ಳಲುವುದು.
  - ಎಲ್ಲಾ ಗಢ್ಯ / ಪದ್ಯಗಳ ಹೆಸರು, ಕವಿ ಹೆಸರು ಹಾಗೂ ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಹೇಳಿಸುವುದು.
ಉದಾ : 1 ಯುದ್ಧ - ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕರ್ - ಚಪ್ಪಲಿಗಳು (ಈ ತಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಗಢ್ಯ ಮತ್ತು ಪದ್ಯ)
  - ಗಢ್ಯ / ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು & ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವುದು
ಉದಾ: ಗಢ್ಯ - ಶಬರಿ: ಪಾತ್ರಗಳು : ರಾಮ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ, ಶಬರಿ. ಸ್ಥಳ : ಮತಂಗಾಶ್ರಮ
  - ಎಲ್ಲಾ ಗಢ್ಯ/ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಬರೆಸುವುದು (ಕವಿಚಿತ್ತ ಶತಕದತ್ತ ಪುಸ್ತಕ ನೋಡಿರಿ)
  - ಇಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ಕೆಳಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದು.
  - ಇಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ನೀಡಿರುವ ‘ಆಯ್ದು’ ಬರೆಯವ ರೀತಿಯನ್ನು ರೂಫ್ಖಿಮಾಡುವುದು. ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದು.
- ಆಯ್ದು :** ಪ್ರಸ್ತುತ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಲೇಖಿಕೆ ಶ್ರೀಮತಿ ‘ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕರ್’ ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ ‘ಚಪ್ಪಲಿಗಳು’ ಕಥಾಸಂಕಲನದಿಂದ ಆರಿಸಿದ ‘ಯುದ್ಧ’ ಎಂಬ ಗಢ್ಯಪಾಠದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಆಯ್ದು : ಕತ್ಯು - ಆಕರ - ಪತ್ಯ	: 1 ಅಂಕ
ಸಂದರ್ಭ : ಯಾರು - ಯಾರಿಗೆ - ಯಾವಾಗ	: 1 ಅಂಕ
ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಅಂತರಾಧರ್ - ಭಾಷೆ - ಪದಬಂಧ	: 1 ಅಂಕ
	ಒಟ್ಟು : 3 ಅಂಕ

ಅಂಕಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

1. “ದಯವಿಟ್ಟು ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಯಿರಿ ನಾನು ಗಾಯಗೊಂಡಿದ್ದೇನೆ”

ಆಯ್ದು : ಪ್ರಸ್ತುತ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಲೇಖಿಕೆ ಶ್ರೀಮತಿ ‘ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕರ್’ ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ ‘ಚಪ್ಪಲಿಗಳು’ ಕಥಾಸಂಕಲನದಿಂದ ಆರಿಸಿದ ‘ಯುದ್ಧ’ ಎಂಬ ಗಢ್ಯಪಾಠದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಸೇನಾ ಡಾಕ್ತರ್ ರಾಹಿಲನು ಶತ್ರು ಸೈನಿಕರ ವೈಮಾನಿಕ ದಾಳಿಯಿಂದ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು, ಕಾಲಿಗೆ ಗಾಯಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಕತ್ತಲಿನಲ್ಲೇ ಈಜಿ ದಡ ಸೇರುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವಾಗ ಧಾರಾಕಾರವಾದ ಮಳೆ ಸುರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯಲೆಂದು ಮುದುಕುತ್ತಿರುವಾಗ, ಒಂಟಿ ಮನೆಯೊಂದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ಆ ಮನೆಯ ಬಳಿಗೆ ತೆವಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತಟ್ಟಿತ್ತು. ಡಾಕ್ತರ್ ರಾಹಿಲನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಶತ್ರುಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು, ಶತ್ರುದೇಶದ ಮನೆಗೇ ಬಂದು, ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಡಿ ಜೀವ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ರಾಹಿಲನ ಹಂಬಲ, ಆತನ ದಯನೀಯ ಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಾತನ್ನಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ.

2. “ನಾನಾಕೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವೆ, ನೀವು ಬಿಂದಿ ನೀರು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ”

ಆಯ್ದು : ಪ್ರಸ್ತುತ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಲೇಖಿಕೆ ಶ್ರೀಮತಿ ‘ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕರ್’ ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ ‘ಚಪ್ಪಲಿಗಳು’ ಕಥಾಸಂಕಲನದಿಂದ ಆರಿಸಿದ ‘ಯುದ್ಧ’ ಎಂಬ ಗಢ್ಯಪಾಠದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಮುದುಕಿಯು “ನನ್ನ ಸೊಸೆ ಹೆರಿಗೆ ಬೇನೆ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಸಂಜೆಯಿಂದಲೇ ನೋವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಡಾಕ್ತರ್ ಅಥವಾ ಸೂಲಿಗಿತ್ತಿಯನ್ನುದರೂ ಕರೆಯೋಣವೆಂದರೇ ಈ ಬಾಂಬುಗಳು, ಬ್ಲಾಕ್ ಜೀಟ್ ನಿಯಮ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಸೇನಾವೈದ್ಯನಾದ ರಾಹಿಲನು ಮುದುಕಿಗೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ತನ್ನ ಕಾಲಿಗೆ ಪಟ್ಟಾಗಿ ಅತಿಯಾದ ನೋವಿದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ಲೇಕ್ಕಿಸದೇ ಮುದುಕಿಯ ಸೊಸೆಗೆ ಹೆರಿಗೆ ಮಾಡಿಸಲು ಮಂದಾಗುವ ರಾಹಿಲನ ವೃತ್ತಿಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಪರೋಪಕಾರದ ಗುಣ ಈ ಮಾತನ್ನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯಮಾರ್ಗವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ”.

3. “ಪ್ರೀತಿಯ ಹಣತೆಯ ಹಚ್ಚೋಣ”

ಆಯ್ದು :- ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ‘ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ’ ವಿರಚಿತ ‘ಎದೆತುಂಬಿ ಹಾಡಿದೆನು’ ಕವನ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿನ ‘ಸಂಕಲ್ಪಗಿತೆ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಕವಿ ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರು ನಾವು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಧನಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವನೆಯ ಧೈರ್ಯಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಇಂದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಜಾತಿ, ಮತ, ಭಾಷೆ, ಬಣ್ಣ, ಅಜಾಣ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳೆಂಬ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಜನರ ಸುತ್ತಲೂ ದ್ವೇಷದ ಕತ್ತಲೆಯು ಕವಿದಿದೆ. ಈ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಹೊಡೆದೊಡಿಸಲು ಬೇಳಕಿನ ಅಗತ್ಯತೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ನಾವು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀತಿಯ ದೀಪವನ್ನು ಹಚ್ಚಿವ ಸಂಕಲ್ಪ ಕ್ರೇಸೋಳ್ಷವುದರಿಂದ ದ್ವೇಷರಹಿತ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬ ಸ್ವಾರಸ್ಯಮಾರ್ಗವಾದ ಭಾವನೆಯು ಕವಿಯ ಈ ಮೇಲಿನ ಮಾತನ್ನಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸೋಂಡಿದೆ.

ಆಯ್ತ & ಸಂದರ್ಭ ಬರೆಯವುದು.

ಸಂ ಸಂ	ಸಂದರ್ಭದ ಪ್ರಶ್ನೆ	ಆಯ್ತ:-	ಸಂದರ್ಭ:		
		ಆಯ್ತ:- ಕೆವಿ / ಆಕರ / ಗದ್ಯ	ಯಾರು?	ಯಾರಿಗೆ ?	ಯಾವಾಗ ಹೇಳಿದರು ?
1	“ದಯವಿಟ್ಟು ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಯಿರಿ ನಾನು ಗಾಯಗೊಂಡಿದ್ದೇನೆ?”	ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕರ ಚಪ್ಪಲಿಗಳು 1-ಯುದ್ಧ	ರಾಹಿಲು	ಮುದುಕಿಗೆ	ರಾಹಿಲನು ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಬಂದಾಗ
2	“ನಾನಾಕೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವೆ, ನೀವು ಬಿಸಿ ನೀರು ಸಿಧ್ಧಪಡಿಸಿ.”				ಮುದುಕಿಯ ಸೂಸೆ ಹೆರಿಗೆ ನೋವಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ
3	“ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋದ ತನ್ನ ಮಗನ ಕೆಣ್ಣಗಳಂತೆಯೇ ಇವೆಯಲ್ಲ?”		ಮುದುಕಿ	ತನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿ	ಮುದುಕಿ ಬಾಗಿಲನು ತರೆಯಲು ಹೋದಾಗ
4	“ನನ್ನ ಮೊಮ್ಮೆಗುವಿನ ಹೆಣಿದೆ ಅಲ್ಲಿ; ಅದನ್ನೂ ನೋಡಿ!”		ಮುದುಕಿ	ಸೈನಿಕರಿಗೆ	ಮುದುಕಿಯ ಮನೆಯ ಒಳಗೆ ಸೈನಿಕರು ಬಂದಾಗ
5	“ಆವುದೀ ಮರುಖು? ನಮ್ಮೆಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಿಹುದು.”	ಪು.ತಿ.ನ ಶಬರಿ ಗೀತನಾಟಕ ಶಬರಿ	ರಾಮನು	ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗೆ	ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಸೀತೆಯನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಮತಂಗ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ
6	“ನಾಚುತಿಹೆನೀ ಮೂಜ್ಜೀಯೀ ನಲುಮೆಯಿಂದ.”				
7	“ತಾಯಿ, ದಾರಿಗರಿಗೆ ಬೀಡಿಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವುದೇ?”				
8	“ಬೆಳಕಿಗೊಲಿದವರೂ ಉರಿವ ಬ್ರಹ್ಮಿಯ ಕರುಕ ಕಾಣಿರು.”		ಶಬರಿ	ರಾಮನಿಗೆ	
9	“ರೂಪಿನಂತೆ ಮಾತು ಕೂಡ ಎನಿತುದಾರವಾಗಿದೆ!”				
10	ನಿಮ್ಮ ದೇಶದ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಯಿರಿ! ಇದು ದೊಡ್ಡದಾದ ರಾಷ್ಟ್ರ	ವಿ.ಕೃ.ಗೋಕಾಕ್ ಶಮುದ್ರಾಚಿಯಿಂದ 3-ಲಂಡನ್ ನಗರ	ಲೇಖಕ ವಿ.ಕೃ.ಗೋಕಾಕರು	ಓದುಗರಿಗೆ	ಶಿಲಾ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವಾಗ
11	“ಹೊತ್ತು ! ಹೊತ್ತು ! ಹೊತ್ತೇ ಹಣ.”				ಲಂಡನ್ ಜನರ ಕೆಲಸದ ಕುರಿತು ಹೇಳುವಾಗ
12	“ಯಾರನ್ನು ತುಳಿದರೇನು! ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಹಾಕಿದರೇನು? ಎಲ್ಲವೂ ಅಪ್ಪೆ ಮಣ್ಣಾ! ಮಣ್ಣಾ!				ಕವಿಗಳ ಮೂಲೆ ಕುರಿತು ಹೇಳುವಾಗ
13	“ಪ್ರಾವಾಸವು ಶೀಕ್ಷಣದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ.”				ಬೆಕ್ಕನ್ನರ ಮಾತನ್ನು ನೆನೆಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ
14	“ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾನೂನುಗಳ ಹರಿಕಾರ”				
15	ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮಾದರಿ ಮೈಸೂರು ಕೇರಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು	ಡಿ.ಎಸ್.ಜಯಪ್ಪಗೌಡ ದಿವಾನ್ ವಿಶೇಷರಯ್ಯನವರ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಗಳು ಭಾಗ್ಯಶೀಲೀಗಳು	ಲೇಖಕರು	ಓದುಗರಿಗೆ	ನಾಲ್ಕಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜರ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ
16	“ಅವರ ಸಾಧನೆಯ ಕೆರೀಟಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಗರಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿತು.”				
17	“ತಾವು ಕಡಿಮೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೀರಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ”		ಲೇಖಕರು ನೆಹರು	ವಿಶೇಷರಯ್ಯರನ್ನು	ವಿಶೇಷರಯ್ಯರನವರ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ

18	ಹಾಗಾದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮನೆ ಆಗುವವರೆಗೆ ನನಗೂ ಮನೆ ಬೇಡ.	ದೇವನೂರ ಮಹದೇವ ಎದೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಅಕ್ಷರ 5- ಎದೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಅಕ್ಷರ	ಲೇಖಕ ದೇವನೂರರು	ಒದುಗರಿಗೆ	ಮನೆ ಮಂಚಮ್ಮನ್ನ ಕತೆ ಹೇಳುವಾಗ
19	“ಯಾವ ಜೀವಿಯೂ ತನ್ನಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನಿಲ್ಲ.”				ಪೈ ಅವರ ಸತ್ಯಸಂಶೋಧನೆ ಕುರಿತು ಹೇಳುವಾಗ
20	“ಅವರಿಗೆ ಅವರವರ ಪ್ರಚ್�ೆಯೇ ದೇವರಾಗಿತ್ತು”				ವಚನಕಾರರ ದೇವರ ಕಲ್ಪನೆ ಕುರಿತು ಹೇಳುವಾಗ
21	“ಈ ಸಮಾಷಿ ಮನಸ್ಸಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ.”				ಮೂರ್ಖಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಯ ಕುರಿತು
22	ಖಂಡವಿದಕೋ, ಮಾಂಸವಿದಕೋ, ಗುಂಡಿಗೆಯ ಬಿಸಿರಕ್ತವಿದಕೋ.	ಎ.ಎನ್.ಮೂರ್ತಿರಾವ್ ಸಮಗ್ರ ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧಗಳು 6- ವ್ಯಾಪ್ರಗೀತೆ	ಲೇಖಕರು ಹುಲಿ ಶಾನುಭೋಗರು	ಒದುಗರಿಗೆ	ಹುಲಿಯ ಧರ್ಮ ಕುರಿತು ಹೇಳುವಾಗ
23	“ಸ್ವಧಮೇರ್ ನಿಧನಂ ಶ್ರೇಯಃ”				ಹಿಂದಿನಿಂದ ಹಾರಿ ಹೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದಾಗ
24	“ದೇವರೆ, ಮರ ಹತ್ತುವಪ್ಪ ಅವಕಾಶ ಕರುಣೆಸು.”				ಹುಲಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಓಡುವಾಗ
25	“ಹುಲಿ ಈಗ ಎಪ್ಪು ಹಸಿದಿರಬೇಕು.”				ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ
26	“ನಾನು ಮುಖ ಮೇಲಾಗಿ ಬಿಡ್ಡಿದ್ದನೆ?”				ಮೂರ್ಖ ತಿಳಿದು ಎದ್ದಾಗ
27	“ಪ್ರೋನ್ನವೆಲ್ಲಮಂ ನೀನೆ ಕೊಂಡೆ”				ಮುಜ್ಜಿಟ್ ಹೊನ್ನು ಕಾಣಿಸಿದ್ದಿದ್ದಾಗ
28	“ಕಾತನ ಮಾತು ಅಶ್ವತಪೂರ್ವಾವರ್ಮಾ”	ದುರ್ಗಸಿಂಹ ಕನಾಟಕ ಪಂಚತಂತ್ರ 7-ವೃಕ್ಷಸಾಕ್ಷಿ	ದುಪ್ಪಬುದ್ಧಿ ಧರ್ಮಾಧಿಕರಣರು ಪ್ರೇಮಮತಿ ಲೇಖಕರು ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿ	ಒದುಗರಿಗೆ	ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಧರ್ಮಾಧಿಕರಣರ ಬಳಿ ಬಂದಾಗ
29	“ನಿನ್ನ ಪಟುವಗೆ ನಮ್ಮ ಕುಲಮನೆಲ್ಲಮನಟಿವ ಬಗೆ”				ಸುಳ್ಳ ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳಲು ತನ್ನ ತಂದೆಗೆ ಹೇಳುವಾಗ
30	“ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೃತಿಯಾದ ಮನುಷ್ಯನಾಯಿಪ್ಪಂ ಕುಂದುಗುಂ”				ಮೊಟರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರೇಮಮತಿ ಸುಳ್ಳಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳುವಾಗ
31	“ಮಸಿಯದಬೇಹಾರಿಯೇ ಇಲ್ಲ.”				ವೃಕ್ಷಸಾಕ್ಷಿಯ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಬಯಲಿಗೆ ತರಲು
32	“ಪ್ರೀತಿಯ ಹಣತೆಯ ಹಜ್ಜೋಣ”				
33	“ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆಯಾಗೋಣ”				
34	“ಹೊಸ ಭರವಸೆಗಳ ಕಟ್ಟೋಣ”	ಜಿ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ	ಕವಿ. ಜಿ.ಎಸ್.ಎಸ್	ಒದುಗರಿಗೆ	ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಧನಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಯನ್ನು ದೃಢಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ
35	“ಹೊಸ ಎಚ್ಚರದೊಳು ಬದುಕೋಣ”	ಎದೆ ತುಂಬಿ ಹಾಡಿದೆನು			
36	“ರೆಕ್ಕಿಗಳಿರಡೂ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಂಟು”	ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ			
37	“ಸಾರ್ವಭಾಂತ ನೆತ್ತಿಯ ಕುಕ್ಕೆ”	ಗರಿ			
38	“ಬಲ್ಲರು ಯಾರಾ ಹಾಕಿದ ಹೊಂಚ”				ಕವಿ ಕಾಲದ ಗತಿಯನ್ನು ಹಾರುತ್ತಿರುವ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾ
39	“ಹೊಸಗಾಲದ ಹಸುಮಕ್ಕಳ ಹರಸಿ”	ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತಿದೆ			
40	“ಮಂಗಳ ಲೋಕದ ಅಂಗಳಕೇರಿ”	ನೋಡಿದಿರಾ			

41	ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಜೋರ ಮಾಡಿ ಕಸಿದು ಹೊಳ್ಳಿ ಹತಾರ	ಬಿ.ಎಸ್. ಗದ್ದಿಮರ್ತ	ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಹಳಗಲಿ ಬಂಟರು ಲಾವಣಿಕಾರ	ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಜನರಿಗೆ ಜನರಿಗೆ	ನಿಶ್ಚಯಿತ ಕಾಯ್ದು ಮಾಡಿದಾಗ
42	“ಜೀವ ಸತ್ಯ ಹೋಗುವುದು ಗೊತ್ತು”	ಸಂಪಾದನೆ		ಜನರಿಗೆ	ಆಯುಧಗಳ ಮಹತ್ವ ಹೇಳುವಾಗ
43	“ಹೊಡೆದರೂ ಗುಂಡ ಕರುಣ ಇಲ್ಲದ್ದಂಗ”	ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಗೀತಗಳು			
44	“ಕೆಳ್ಳಿ ವರ್ಣಿಸಿ ಹೇಳಿದೆ ಕಂಡಪ್ಪು”	3-ಹಳಗಲಿ ಬೇಡರು			ಬ್ರಿಟೀಷರ ದೌಜನ್ಯ ಕುರಿತು, ಲಾವಣಿ ಮೂಲಕ
45	“ರವಿಸುತ್ತನ ಕಿವಿಯಲಿ ಬಿತ್ತಿದನು ಭಯುವ”	ಹುಮಾರವ್ವಾಸ	ಕವಿ	ಓದುಗರಿಗೆ	
46	“ಬಾಯ್ದಂಬುಲಕೆ ಕೈಯಾನುವರೆ”	ಕಣಾಟಕ ಭಾರತ			
47	“ಜೀಯ ಹಸಾದವೆಂಬುದು ಕಷ್ಟ”	ಕಥಾಮಂಜರಿ	ಕೃಷ್ಣ	ಕಣಾನಿಗೆ	ಕೃಷ್ಣ ಕಣಾನಿಗೆ ಜನನದ ರಹಸ್ಯ ಹೇಳುವಾಗ
48	“ನಿನ್ನಪದೆಸೆಯ ಬಯಸುವನಲ್ಲ”	4-ಕೌರವೇಂದ್ರನ			
49	“ಮಾರಿಗೊತಣಾಯಾಯ್ತು ನಾಳಿನ ಭಾರತವು”	ಕೊಂಡ ನೀನು	ಕಣ	ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ	ಕೃಷ್ಣ ಕಣಾನಿಗೆ ಜನನದ ರಹಸ್ಯ ಹೇಳಿದಾಗ
50	“ಹಸುರಾದು ಕೆವಿಯಾತ್ತಂ”				
51	“ಬೇರೆ ಬಣ್ಣವನೆ ಕಾಣೆ”	ಹುವೇಂಪು			
52	“ಹಸುರು ಹಸುರಿಳಿಯುಸಿರೂ”	ಪಕ್ಷಿಕಾಶಿ	ಕವಿ ಹುವೇಂಪು	ಸಹ್ಯದಯರಿಗೆ	ಕವಿಶ್ಯಲದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅಶ್ವಯುಜ ಮಾಸದ ನವರಾತ್ರಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹಪ್ಪಗಟ್ಟಿದ ಹಜ್ಜ ಹಸುರನ್ನು ಕಂಡು ವರ್ಣಿಸುವಾಗ
53	“ಹಸುರತ್ತಲ್, ಹಸುರಿತ್ತಲ್, ಹಸುರೆತ್ತಲ್”	5-ಹಸುರು			
54	“ನೆಲಕಿರುವನೆಂದು ಬಗೆದಿರೆ ಚಲಕಿರಿವೆಂ”				
55	“ಸಮರದೊಳಿನಗಜ್ಜ ಪೇಮಾವುದು ಕಜ್ಜಂ”	ರನ್ನ			
56	ಪಾಂಡವರೊಳಿರಿದು ಭಲಮನೆ ಮೆರೆವೆಂ”	ಸಾಹಸ ಭೀಮ ವಿಜಯ	ದುಯೋಧನ	ಅಜ್ಞ ಭೀಷಣಿಗೆ	ಶರಶಯ್ಯಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಧ್ ಭೀಷಣು ದುಯೋಧನನಿಗೆ ಪಾಂಡವರೊಂದಿಗೆ ಸಂಧಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ
57	“ಮೇಣಾಯ್ತು ಕೌರವಂಗವನಿತಳಂ”	6-ಭಲಮನೆ ಮೆರೆವೆಂ			
58	“ರಘೂಧ್ಯಹನ ಸೊಲ್ಗೇಳಿ ನಮಿಸಲ್”		ಕವಿ	ಓದುಗರಿಗೆ	ರಾಮನ ಅಶ್ವಮೇಧದ ಕುದುರೆ ವಾಲ್ಯುಕಿ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೊಕ್ಕಾಗು
59	ತನ್ನ ಮಾತೆಯಂ ಸರ್ವಜನಮುಂ ಬಂಜಯೆನ್ನದಿದ್ದರ್ಪುದೆ	ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ	ಲವನು	ಮುನಿಸುತ್ತರಿಗೆ	ಮುನಿಸುತ್ತರು ಕುದುರೆ ಕಟ್ಟಬೇಡ ಹೇಳಿದಾಗ
60	“ಜಾನಕಿಯ ಮಗನಿದಕೆ ಬೆದರುವನೆ”	ಜ್ಯೇಷ್ಠಿ ಭಾರತ			
61	“ಅರಸುಗಳ ವಾಚಿಯಂ ಬಿಡು”	7-ವೀರಲವ	ಮುನಿಸುತ್ತರು	ಲವನಿಗೆ	ಲವ ರಾಮನ ಕುದುರೆ ಕಟ್ಟಬೇಡ ಹೇಳಿದಾಗ

ಕಂಠಪಾಠ ಪದ್ಯ ಬರೆಯುವುದು.

ಪ್ರಶ್ನಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 39 ಪದ್ಯದ ಕಂಠಪಾಠ ಬರೆಯುವುದು ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

- ಏಳು ಪದ್ಯದಿಂದ ಕಂಠಪಾಠದ ಒಂದೊಂದು ನುಡಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ರೂಢಿಸುವುದು
- ಪದ್ಯ 4 ಸಾಲುಗಳಿಂದ ಕೊಡಿದ್ದರೆ 1 ನೇ ಸಾಲಿನ ಮೊದಲ ಒಂದು ಪದ ಹಾಗೂ 4 ನೇ ಸಾಲಿನ ಕೊನೇಯ ಪದ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. **ಉದಾ :** ಪದ್ಯ-1 ಸಂಕಲ್ಪಗ್ರಿತೆ, ಪದ್ಯ-5 ಹಸುರು, ಪದ್ಯ-3 ಹಲಗಲಿ ಬೇಡರು, ಪದ್ಯ-3 ಭಲಮನೆ ಮೆರವೆಂ
- ಪದ್ಯ 5 ಸಾಲು ಇದ್ದರೆ 1 ನೇ ಸಾಲಿನ ಮೊದಲ ಒಂದು ಪದ ಹಾಗೂ 5ನೇ ಮೊಣಾ ಸಾಲು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. **ಉದಾ :** ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ
- ಪಟ್ಟದಿ ಪದ್ಯ ಕೊಟ್ಟರೆ / 6 ಸಾಲು ಇದ್ದರೆ 1 ನೇ ಸಾಲು ಮೊಣಾ ಹಾಗೂ 6 ನೇ ಸಾಲು ಮೊಣಾ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. **ಉದಾ :** ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಕೊಂಡೆ ನೀನು, ವೀರಲವ
- ಓದುವ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ವರ್ಗ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪದ್ಯಗಳ 1 ನುಡಿಯನ್ನು ಗೋಡೆಗೆ ಅಂಟಿಸುವುದು.
- ಸಹಧ್ವಾಯಿ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ (ಒಬ್ಬ ಕೇಳುವುದು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಹೇಳುವುದು).
- ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ರಾಗಬದ್ಧವಾಗಿ ದಿನನಿತ್ಯ ವರ್ಗ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು. ಬರೆದು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಪದ್ಯ-1 ಸಂಕಲ್ಪಗ್ರಿತೆ

ಕಲುಪಿತವಾದೀ ನದೀಜಲಗಳಿಗೆ

ಅಥವಾ

ಮತಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪರಿಗಳು ವಿನ್ಯಾಸ

ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆಯಾಗೋಣಾ

ಹೊಸ ಎಚ್ಚರದೊಳು ಬದುಕೋಣಾ

ಬರಡಾಗಿರುವೀ ಕಾಡುಮೇಡುಗಳ

ಭಯ-ಸಂಶಯದೊಳು ಕಂದಿದ ಕಣೆಳೋಣ

ವಸಂತವಾಗುತ ಮುಟ್ಟೋಣ.

ನಾಳಿನ ಕನಸನು ಬಿತ್ತೋಣ

ಪದ್ಯ-2. ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ?

ನೀಲಮೇಘಮಂಡಲ-ಸಮ ಬಣ್ಣ

ಅಥವಾ

ಯುಗ-ಯುಗಗಳ ಹಣೆ ಬರೆಹವ ಒರಸಿ

ಮುಗಿಲಿಗೆ ರಕ್ಷಿಗಳೆಡವೂ ಅಣ್ಣಾ

ಮುನ್ನಂತರಗಳ ಭಾಗ್ಯವ ತರೆಸಿ

ಚಿಕ್ಕಿಯಮಾಲೆಯ ಸ್ಕೃಷಿಕೊಂಡು

ರಕ್ಷಿತ ಬೀಸುತ ಜೀತನಗೋಳಿಸಿ

ಸೂರ್ಯ-ಚಂದ್ರರನು ಮಾಡಿದೆ ಕಣ್ಣಾ

ಹೊಸಗಾಲದ ಹಸುಮತ್ತಳ ಹರಸಿ

ಹಕ್ಕಿಹಾರುತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ?

ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ?

ಪದ್ಯ-3 ಹಲಗಲಿ ಬೇಡರು

ಕೊಡಲಿ ಕೋರ ಹಡ ಕಬ್ಜಿನ ಮೊಸರು ಬ್ರಹ್ಮ ಹಾಲಾ
ಲಂಪ್ಪಿ ಎಣ್ಣೆ ಅರಿಸಿಣ ಜೀರಿಗಿ ಅಕ್ಕಿಸಕ್ಕಾರಿ ಬೆಲ್ಲಾ
ಗಂಗಳ ಜೀರಿಗಿ ಮಂಗಳ ಸೂತ್ರ ಹೋಡವು ಬೀಸುಕಲ್ಲಾ
ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಯಿತು ಅತ್ತು ವರ್ಣಾಸಿ ಹೇಳಲಿ **ನಾನೆಷ್ಟು**

ಅಥವಾ

ಸ್ವಿಂದ್ರ ತಗೊಂಡು ಸರದ ನಿಂತಯೋ ಲಾರಿಗೆ ಕೊಣ್ಣಿ ಜೊಟ್ಟಾ
ಬೊದಿ ಮಾಡ್ಯಾರೋ ಹಲಗಲಿ ಸುಟ್ಟು ಗುರ್ಜಾಯಲ್ಲಿಲ್ಲಿಫ್ಫಾ
ಕಾಂಡ ಹೋಯಿತು ಕಟ್ಟಿ ವರ್ಣಾಸಿ ಹೇಳಿದೆ ಕಂಡಪ್ಪು
ಹತ್ತುಕೋಟಿ ಕಲ್ಲೇಶನ ದಯದಿಂದ ಹಾಡಿದೆನ್ನಾ ಜನಕಾ

ಪದ್ಯ-4 ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಕೊಂಡೆ ನೀನು.

ಕೌರಳ ಸರೆ ಹಿಗ್ಗಿದವು ದೃಗುಜಲ

ಅಥವಾ

ಮಾರಿಗೊತ್ತಿವಾಯ್ತು ನಾಳಿನ

ಲುರವಣಿ ಕಡು ನೋಂದನಕಟಾ
ಹರುಪತಿಗೆ ಕೇಡಾದುದೆದನು ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ,
ಹರಿಯ ಹಗೆ ಹೋಗೆದೋರದುರಹದೆ
ಬರಿದೆ ಹೋಹುದೆ ತನ್ನ ವಂಶವ
ನರುಹಿ ಕೊಂದನು ಹಲವು ಮಾತೇನೆಂದು ಜಿಂಟಿಸಿದ.

ಭಾರತವು ಚತುರಂಗ ಬಲದಲಿ

ಕೌರವನ ಖೂಣ ಹಿಂಗೆ ರಣದಲಿ ಸುಭಟಕೋಟಿಯನು
ತೀರಿಸಿಯೆ ಪತಿಯವಸರಕ್ಕೆ ಶ
ರೀರವನು ನೂಕವೆನು ನಿನ್ನಯ
ವೀರರ್ವೇವರ ನೋಯಿಸನು ರಾಜೇವಸಖನಾಂ

ಪದ್ಯ-5 ಹಸುರು

ಹಸುರಾಗಸ ಹಸುರು ಮುಗಿಲು

ಅಥವಾ

ಹೊಸ ಹೊವಿನ ಕಂಪು ಹಸುರು

ಹಸುರು ಗಡ್ಡೆಯಾ ಬಯಲು
ಹಸುರಿನ ಮಲೆ ಹಸುರು ಕಣವೆ
ಹಸುರು ಸಂಜೆಯೀ ಬಿಳಿಲೂ

ಲಲರಿನ ತಂಪೂ ಹಸುರು
ಹಕ್ಕಿಯ ಕೌರಲಿಂಪು ಹಸುರು
ಹಸುರು ಹಸುರಿಳಿಯುಸಿರೂ

ಪದ್ಯ-6 ಭಲಮನೆ ಮೆಜಿಹೆಂ

ನೆಲಕಿನೆಂದು ಬಗೆದಿರೆ
ಜಲಕಿರಿವೆಂ ಪಾಂಡಸುತ್ತರೊಳಿನೆಲನಿದು ಹಾ
ಜ್ಞನೆಲನೆನಗೆ ದಿನಪಸುತನರ
ಕೊಲಿಸಿದ ನೆಲನೊಡನೆ ಮತ್ತೆ ಪುದುವಾಳಿಪನೇ

ಅಥವಾ

ಮಟ್ಟಿದ ಸೂರ್ಯಾರುಮೆನ್ನೊಡ
ಪುಟ್ಟಿದ ಸೂರ್ಯಾರುಮಿದಿಕ್ಕೆ ಸತ್ತೋಡೆ ಕೋಪಂ
ಮಟ್ಟಿ ಹೊದಣ್ಣಿದು ಸತ್ತರ್‌
ಮಟ್ಟಿರೆ ಹಾಂಡವರೊಳಿದು ಭಲವನೆ ಮರವೆಂ

ಪದ್ಯ-7 ವೀರಲವ

ಉವ್ವಾಯೋಜ್ ಕೊಳ್ಳೈ ಪಡೆದ ರಾಮ
ನೋವ್ವಾನೇ ವೀರನಾತನ ಯಜ್ಞತುರಗಿಂದ
ನಿವಾಹಿಸಲಾಪ್ಸರಾರಾದೊಡಂ ತಡೆಯಲೆಂದಿದ್ರ್ ಲೇಖನವನೋದಿ
ಗರ್ವಮಂ ಬಿಡಿಸದಿಯೋಡೆ ತನ್ನ ಮಾತೆಯಂ
ಸರ್ವಜನಮುಂ ಬಂಜೆಯನ್ನದಿದ್ರಾಪುದೆ ತನ
ಸರ್ವಶೋಜ್ಲಿವೇತಕೆಂದು ಶಲೆ ವಾಸಿಯಂ ತೊಟ್ಟಿ ಲವನುರಿದ್ದನು

ಅಥವಾ

ತೆಗೆದುತ್ತರೀಯಮಂ ಮುರಿದು ಕದುರೆಯ ಗಳಕೆ
ಬಿಗಿದು ಕದಳೀದ್ರುಮಕೆ ಕಟ್ಟಲ್ಲಿ ಮುನಿಸುತ್ತರ್‌
ಮಿಗೆ ನಡುಗಿ ಬೇದಬೇಡರಸುಗಳ ವಾಜಿಯಂ ಬಿಡು ಬಡಿವರೆಮ್ಮೆನೆನಲು
ನಗುತೆ ಹಾರ್ವರ ಮತ್ತಳಂಜಿಯೋಡೆ ಜಾನಕಿಯ
ಮಗನಿದಕೆ ಬೆದರುವನೆ ಹೋಗಿ ನೀವೆಂದು ಲವ
ನಗಡುತನದಿಂದ ಬಿಲ್ಲಿರವನೇರಿಂ ತೀಡಿ ಜೋಗ್ಯೆದು ನಿಂತಿದ್ದನು

ಪದ್ಯಗಳ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ‘ಸಾರಾಂಶ’ ವಾಕ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು.

ಸರಳೀಕರಣದ ಸೂಚನೆಗಳು

- ಪ್ರತ್ಯೇ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇ ಸಂಖ್ಯೆ 40 ಪದ್ಯದ ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಸಾರಾಂಶ ಬರೆಯುವುದು ಅಗಿರುತ್ತದೆ.
- 7 ಪದ್ಯಗಳ ಆಶಯ ಭಾವವನ್ನು ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡುವುದು / ರೂಢಿ ಮಾಡುವುದು
- ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಿದ ಅದೇ ಪದ್ಯದ ನುಡಿಯನ್ನೂ ಸರಳ ಗಡ್ಡರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು.
- ಮತ್ತು ಸಾರಾಂಶ ಬರೆಯುವಾಗ ನೀಡಿದ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಸರಳ ಗಡ್ಡರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು.
- ಕಲಿತ ಕವಿ ಪರಿಚಯದಲ್ಲಿನ ಕವಿ, ಪದ್ಯ, ಆಯ್ದಕೃತಿಯನ್ನು ಆಯ್ದುಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು.
- ಪದ್ಯದ ಯಾವುದೇ ಖಂಡಿಕೆ (ಪ್ಯಾರಾ) ನೀಡಿದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿದಂತೆ ಮೌಲ್ಯ ಬರೆಯುವುದು.
- ಕೆಳಗೆ ಬಳಸಿದ ಹಂತಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಬರೆಯುವುದು. (ಆಯ್ದ, ಮೌಲ್ಯ, ಸಾರಾಂಶ)

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಓದಿ ಅಥವಾಡಿಕೊಂಡು, ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಮೌಲ್ಯವನ್ನಾಧರಿಸಿ ಸಾರಾಂಶ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸುತ್ತಲು ಕವಿಯುವ ಕತ್ತಲೆಯೋಳಗೆ
ಪ್ರೀತಿಯ ಹಣತೆಯ ಹಣಕ್ಕೋಣ
ಬಿರುಗಳಿಗೆ ಹೊಯ್ದಾಡುವ ಹಡಗನು
ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸೋಣ

ಪ್ರಸ್ತುತ ಪದ್ಯವು ಜಿ.ಎಸ್.ಎಸ್. ಎಂದೇ ಪ್ರತಿಧ್ವರಾದ ಡಾ. ಗುಗ್ಗಿ ಶಾಂತವೀರಪ್ಪ ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರು ರಚಿಸಿದ ‘ಎದೆ ತುಂಬಿ ಹಾಡಿದೆನು’ ಕವನಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದ ನವೋದಯ ಕಾಲಫಟ್ಟಿದೆ ಭಾವೇಕ್ಕ ಸಾರುವ ‘ಸಂಕಲ್ಪಗೀತೆ’ ಪದ್ಯದಾಗಿದೆ.

ಸಾರಾಂಶ:— ಇಂದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಜಾತಿ, ಮತ, ಭಾಷೆ, ಬಣ್ಣ, ಅಜ್ಞಾನ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳಿಂಬ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಜನರ ಸುತ್ತಲೂ ದ್ವೇಷದ ಕತ್ತಲೆಯು ಕವಿದಿದೆ. ಈ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಹೊಡೆದೊಡಿಸಲು ಬೇಳಕಿನ ಅಗತ್ಯತೆ ಇದೆ. ಅಂತೆಯೇ ನಾವು ಈ ದ್ವೇಷದ ಕತ್ತಲೆ ಹೊಡೆದೊಡಿಸಲು ಪ್ರೀತಿಯ ದೀಪವನ್ನು ಹಚ್ಚಬೇಕಿದೆ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ದ್ವೇಷರಹಿತ ಸಮಾಜ ನಿಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಹಡಗು ಅಜ್ಞಾನದ ಬಿರುಗಳಿಗೆ ಸಿಲುಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೊಯ್ದಾಡುತ್ತ ಎತ್ತೆತ್ತೆಲೋ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಬಾಳನೋಕೆಯನ್ನು ಬಹು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಗುರಿಯ್ತ ಮುನ್ನಡೆಸಬೇಕು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸವಾಲುಗಳಿಗೆ ಅಂಜದೆ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ನಾವು ಬದುಕು ಮುನ್ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಕವಿ ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ಅವರು ಆಶಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮೌಲ್ಯ :—‘ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ, ಬಹು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಬದುಕನ್ನು ಸಾಗಿಸಬೇಕು. ಇದು ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಯುತ ಸಮಾಜ ನಿಮಾಣಕ್ಕೆ ಎಡೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ’ ಎಂಬ ಮೌಲ್ಯಯುತ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪದ್ಯವು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

(ಹೀಗೆ ಬರೆದರೆ ಮೊಣ 4 ಅಂಕಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ)

(ಹೀಗೆ ಬರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಕೆಳಗಿನ ರೀತಿ ಬರೆದರೆ ಕನಿಷ್ಠ 3 ಅಂಕಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಬಹುದು)

ಪದ್ಯ1- ಸಂಕಲ್ಪಗೀತೆ

ಕವಿ: ಜಿ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ

ಪದ್ಯ: ಸಂಕಲ್ಪಗೀತೆ

ಆಯ್ತ: ಎದೆತುಂಬಿ ಹಾಡಿದೆನು

ಮೌಲ್ಯ: ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಧನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ, ದೃಢ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸವಾಲುಗಳು ಎದುರಾದಾಗಲೂ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದಿರಬೇಕು.

ಸಾರಾಂಶ:

ಪದ್ಯ2- ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ

ಕವಿ: ದ. ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ

ಪದ್ಯ: ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ

ಆಯ್ತ: ಗರಿ

ಮೌಲ್ಯ: ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕಾಲಗತಿಗೆ ಹೊಲಿಸುತ್ತಾ ಚಲನಶೀಲತೆ ಜೀವನದ ಗುಣ. ನಿಸರ್ಗದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಂತೆ ಕಾಲ ಉರುಳುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಡೆ ಎಂಬುದಿಲ್ಲ.

ಸಾರಾಂಶ: *

ಪದ್ಯ3- ಹಲಗಲಿ ಬೇಡರು

ಕವಿ: ಬಿ.ಎಸ್.ಗಢಗೀಮರ (ಸಂಪಾದನೆ)

ಪದ್ಯ: ಹಲಗಲಿ ಬೇಡರು

ಆಯ್ತ: ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು

ಮೌಲ್ಯ: ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ತ್ಯಾಗ ಬಲಿದಾನಗಳು ಅಮೂಲ್ಯವಾದವುಗಳು. ಇಂಥಹ ಏರರು ಅಜರಾಮರ.

ಸಾರಾಂಶ: *

ಪದ್ಯ4- ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಕೊಂಡೆ ನೀನು

ಕವಿ: ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ

ಪದ್ಯ: ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಕೊಂಡೆ ನೀನು

ಆಯ್ತ: ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತ

ಮೌಲ್ಯ: ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಮರಸ್ಯದ ಬದುಕು ಅಪೇಕ್ಷಣೆಯ. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ ಸಂಘರ್ಷ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಾರಾಂಶ: *

ಪದ್ಯ5- ಹಸುರು

ಕವಿ: ಕುವೆಂಪು

ಪದ್ಯ: ಹಸುರು

ಆಯ್ತ: ಪಟ್ಟಿಕಾಶಿ

ಮೌಲ್ಯ: ಆಶ್ಚರ್ಯಾನುಭವ ಮಾಸದ ನವರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಮ್ಮೆಗಟ್ಟಿರ ಹಜ್ಜ ಹಸಿರನ್ನು ಮೌಲ್ಯಯುತವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಾರಾಂಶ: *

ಪದ್ಯ 6-ಭಲಮನೆ ಮರೆವೆಂ

ಕವಿ: ರನ್ನ

ಪದ್ಯ: ಭಲಮನೆ ಮರೆವೆಂ

ಅಯ್ಯಿ: ಸಾಹಸ ಭೀಮ ವಿಜಯಂ

ಮೌಲ್ಯ: ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ದುಯೋಗಿಸಿದ ಭಲದ ಗುಣ, ಅವನ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಷದಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಯುತವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ

ಸಾರಾಂಶ: *

ಪದ್ಯ 7-‘ವೀರಲವ’

ಕವಿ: ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ

ಪದ್ಯ: ವೀರಲವ

ಅಯ್ಯಿ: ಜ್ಯೇಮಿನಿಭಾರತ

ಮೌಲ್ಯ: ಕ್ಷಾತ್ರಗುಣ ಸಂಪನ್ಮೂರ್ಚಿತ ಲವಕುಶರು ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ, ವೀರಾರ್ಥದಿಂದ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಗುಣ ಮೌಲ್ಯಯುತವಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ.

ಸಾರಾಂಶ:

ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯುವುದು.

ಗಾದೆಯ ಸುಹತ್ತುದ ವಿವರಣೆ :	1 ಅಂಕ
ಉದಾಹರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಅಥವ್ಯಾ ವಿವರಣೆ :	1 ಅಂಕ
ಭಾಷಾ ಶೈಲಿ - ಪದುಂಧ :	1 ಅಂಕ
ಒಟ್ಟು :	3 ಅಂಕ

ಮೂಡನೆ: ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 32 ಗಾದೆಮಾತಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

- * ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ 2 ಗಾದೆಗಳನ್ನು ಮಹತ್ವದೊಂದಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಲು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ
- * ನಿಮಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮತ್ತು ಬರೆಯಲು ಸುಲಭವೇನಿಸುವ ಒಂದು ಗಾದೆ ಮಾತನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯುವುದು.
- * ನಮ್ಮ ಗದ್ದೆ ಪಾಠದ ನಂತರ ಭಾಷಾಭಾಸಗಳಲ್ಲಿರುವ ಈ ಗಾದೆ ಮಾತನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರಿ.
- * ಯಾವ ಗಾದೆ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಕೂಡಾ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಬರೆಯುವುದನ್ನು ರೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ ಕನಿಷ್ಠ 2 ಅಂಕಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವರಿ.

ಅಂಕಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಗಾದೆಗಳು ವೇದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ, ವೇದ ಸುಳಾದರೂ ಗಾದೆ ಸುಳಾಗದು. ಗಾದೆಗಳು ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿದ ಅನುಭವದ ನುಡಿ ಮುತ್ತುಗಳಾಗಿವೆ. ಜನಪದರು ನುಡಿದ ಮಾತುಗಳೇ ಅಮೃತಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿವೆ, ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಿರಿದಾಗಿದ್ದರೂ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹಿರಿದಾಗಿವೆ, ಅಂತಹ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮೇಲಿನ ಗಾದೆ ಮಾತು ಕೂಡಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

(ವಿಸ್ತರಣೆ / ವಿವರಣೆ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿದಷ್ಟು ಬರೆಯಿರಿ)

ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಗಾದೆಮಾತಿನ ತಾತ್ತ್ವರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಎಂದು ಮುಕ್ತಾಗೋಳಿಸಿ.

ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಕೇಳುವ ಸಂಭವವಿರುತ್ತದೆ

- 1) ತಾಳಿದವನು ಬಾಳಿಯಾನು.   2) ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಮಾಗ್ರ. 3) ಕೈ ಕೆಸರಾದರೆ ಬಾಯಿ ಮೋಸರು. 4) ಕೂಡಿಬಾಳಿದರೆ ಸ್ವರ್ಗಸುಖ
 5) ಮಾಡಿದ್ದಷ್ಟೋ ಮಹಾರಾಯ.   6) ಹೆತ್ತತಾಯಿ ಹೊತ್ತೆ ನಾಡು ಸ್ವರ್ಗಾಳ್ಕಿಂತ ಏಗಿಲು.   7) ಆಳಾಗಬಲ್ಲವನು ಅರಸಾಗಬಲ್ಲ.
 8) ಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾವಿಲ್ಲ ಸುಳ್ಳಗೆ ಸುಳ್ಳಗೆ ಸಾವಿಲ್ಲ.   9) ಕುಂಬಾರನಿಗೆ ವರುವ ದೊಣ್ಣೆಗೆ ನಿಮಿಷ / ಕಟ್ಟುವುದು ಕರಣ ಕೆಡುಮಾಪುದು ಸುಲಭ.

32. ತಾಳಿದವನು ಬಾಳಿಯಾನು ಅಥವಾ ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ

1 x 3 = 3

ತಾಳಿದವನು ಬಾಳಿಯಾನು :

ಗಾದೆಗಳು ವೇದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ, ವೇದ ಸುಳಾದರೂ ಗಾದೆ ಸುಳಾಗದು. ಗಾದೆಗಳು ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿದ ಅನುಭವದ ನುಡಿ ಮುತ್ತುಗಳಾಗಿವೆ. ಜನಪದರು ನುಡಿದ ಮಾತುಗಳೇ ಅಮೃತಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿವೆ, ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಿರಿದಾಗಿದ್ದರೂ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹಿರಿದಾಗಿವೆ, ಅಂತಹ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮೇಲಿನ ಗಾದೆ ಮಾತು ಕೂಡಾ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಏಷು ಬೀಳುಗಳು, ಕಷ್ಟಕಾರ್ವಣ್ಯ, ಸುಖ ದುಃಖ, ದುಗುಡ ದುಮ್ಮಾನ, ಕೋಪ ತಾಪಗಳು ಸಹಜ. ಎಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿವೇಕವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ತಾಳ್ಳೆಯಿಂದಿರಬೇಕು. “ತಾಳುವಿಕೆಗಿಂತ ತಪ್ಪು ಇಲ್ಲ” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ ಕನಕದಾಸರು. ಗಿಡ ನೆಟ್ಟ ಕೂಡಲೇ ಘಸಲು ಬಿಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಂಗೀತಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದೇ ತಿಂಗಳನಲ್ಲಿ ಕಟೇರಿ ನೀಡುವಂತಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾಧನೆಯಲ್ಲೂ ತಾಳ್ಳೆ ಬೇಕು.

ತಾಳ್ಳೆಗೆ ಕಾಯುವ ಗುಣ ಬೇಕು. “ಆತುರಗಾರನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಕೇಳಮಟ್ಟ” ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸುಖ, ಶಾಂತಿ, ಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದರೆ ಕಾಯಬೇಕು. ತಾಳ್ಳೆ ಎಂದರೆ ಕೇವಲ ಕಾಯುವಿಕೆಯಲ್ಲ. ಕಾಯುವಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ತೋರುವ ಉತ್ತಮ ನಡುವಳಿಕೆ ತಾಳ್ಳೆ. ತಾಳ್ಳೆಗೆ ಬಂಗಾರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಯಿದೆ. ಒಂದು ಕ್ಷಣಿದ ತಾಳ್ಳೆಯು ಸಾವಿರ ಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗುವಷ್ಟು ದುಃಖವನ್ನು ತಡೆಯಬಲ್ಲದು. ತಾಳ್ಳೆಯಿಂದ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಮತ್ತು ಪಡೆದಿದ್ದ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಬಾಳುತ್ತದೆ. ಶೃಂತಿಬದ್ಧ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆಗೆ, ನೃತ್ಯಕ್ಕೆ ತಾಳವೆಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೋ ಹಾಗೇ ಬದುಕಿಗೆ ತಾಳ್ಳೆ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಿಗೆ ಗಾದೆಯು ಅಧ್ಯುತ್ಪನ್ಮತೆಯಾಗಿಸುತ್ತದೆ.

ನಾವು ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತಾಳ್ಳೆಯಿಂದ ಕಾಯುವ ಗುಣವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಆತುರಗಾರರಾಗಿರಬಾರದು ಎಂಬುದು ಈ ಗಾದೆ ಮಾತಿನ ತಾತ್ತ್ವರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ :

ಗಾದೆಗಳು ವೇದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ, ವೇದ ಸುಳಾದರೂ ಗಾದೆ ಸುಳಾಗದು. ಗಾದೆಗಳು ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿದ ಅನುಭವದ ನುಡಿ ಮುತ್ತುಗಳಾಗಿವೆ. ಜನಪದರು ನುಡಿದ ಮಾತುಗಳೇ ಅಮೃತಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿವೆ, ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಕಿರಿದಾಗಿದ್ದರೂ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಹಿರಿದಾಗಿವೆ, ಅಂತಹ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮೇಲಿನ ಗಾದೆ ಮಾತು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

“ಹತ್ತು ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಸರೆಸಿ ಇದು ಬೆರಳುಗಳಿಂದ ಉಣ್ಣಿ” ಎಂಬ ಮಾತಿನಂತೆ ಕೆಲಸ ಅಥವಾ ಶ್ರಮ ಶಾಪವಲ್ಲ. ಅದು ದುಡಿಮೆ. ದುಡಿಮೆ ಮಾನವನಿಗೆ ದೇವರು ನೀಡಿದ ವರದಾನ. ಕೈ ಕೆಸರಾಗುವುದು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿದಾಗ, ದುಡಿಮೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಸುಖವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ನಾವು ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿಷ್ಟೆಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ದೇವರನ್ನು ಕಾಣಬೇಕು. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿದರೆ ದುಡಿಮೆಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಸವಣ್ಣನವರ ಈ ವಚನ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ಕೈಲಾಸವನ್ನು ಅಂದರೆ ಶಿವನ ಸಾನಿಧ್ಯವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು ಎಂದು ಈ ಗಾದೆ ಮಾತು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಪತ್ರಲೇಖನ

ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 44 ಪತ್ರಲೇಖನದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

- ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪತ್ರದ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪತ್ರದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಂತಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯವುದು.
- ಪತ್ರ ಬರೆಯವಾಗ (ಪತ್ರದ ಒಕ್ಕಣೆ) ಸಂಚೋಧನೆಯನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ? ಏನನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು ತಂದಗೆ - ಶಿಫರ್‌ರೂಪ, ತಂದಗೆ ಸಮಾನರು (ಅಣ್ಣ, ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ, ಮಾವ) - ಶಿಫರ್‌ಸ್ಟ್ರೋಪ ಅಥವಾ ಶಿಫರ್‌ರೂಪ ಸಮಾನರಾದ ತಾಯಿಗೆ - ಮಾತೃತ್ವೀ ತಾಯಿಗೆ ಸಮಾನರು (ಅಕ್ಷ, ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ, ಅತ್ತೆ) - ಮಾತೃಸ್ಟ್ರೋಪ ಅಥವಾ ಮಾತೃತ್ವೀ ಸಮಾನರಾದ
- ಹೊರವಿಳಾಸದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ & ಇವರಿಂದ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಲಿಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಬರೆಯವುದು.
- ಇಂದ ಇಳಾಸ, ಹಾಗೂ ಗೆ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ?

ಪ್ರಶ್ನೆ 44 ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ ಹಿರೇಕಣಿ ಶಾಲ್ಲಕು ಹಾಸಗಲ್ಲ, ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಇಲ್ಲಿನ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿ 'ಸ್ಕೂಲ್' ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು, ಪರಿಷ್ಕಾ ತಯಾರಿಯನ್ನು ಕುರಿತು, ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ನಿಮ್ಮ ತಾಯಿಯವರಾದ ಗಂಗಮ್ಮಳಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ

* ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ----- ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ → ಇಂದ ವಿಳಾಸ

* ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ----- ಗಂಗಮ್ಮಳಿಯವರಿಗೆ → ಗೆ ವಿಳಾಸ

ಮಾದರಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪತ್ರ

ಪ್ರಶ್ನೆ 44 ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹಾಸನದ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯ 'ವೇದಶ್ರೀ' ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿರುವ 'ವಿಜ್ಞಾನ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ' ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ತುಮಕೂರಿನ ಕುವೆಂಪುನಗರದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ 'ಲಿಂಗಾ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಗಳಿಯನಿಗೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ

ಕ್ಷೇಮ

ಶ್ರೀ

ಇವರಿಂದ

ವೇದಶ್ರೀ

ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಹಾಸನ

ದಿನಾಂಕ : 25-1-2022

ಪ್ರೀತಿಯ ಗಳಿಯನಾದ ಲಿಂಗಾ ಗೆ

ನಿನ್ನ ಗಳಿಯನಾದ ವೇದಶ್ರೀಯ ಶುಭಾಶಯಗಳು. ನಾನು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದ ಇದ್ದೇನೆ. ನೀನೂ ಆರೋಗ್ಯದಿಂದ ಇದ್ದಿಯಾ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ದಿನಾಂಕ : 18/03/2022 ರಂದು ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ 'ವಿಜ್ಞಾನ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ' ವನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ. ಈ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಮಾದರಿಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನೂ ಸಹ ಈ ಒಂದು ವಿಜ್ಞಾನ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ 'ವಿಜ್ಞಾನ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನೀನೂ ಸಹ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಪದೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಂದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಪ್ಪದೇ ನೀನು ಬರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ, ನಿನ್ನ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲಿಗೂ ನನ್ನ ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸು.

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ,

ಸ್ಥಳ : ಹಾಸನ

ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಗಳಿಗೆ

ದಿನಾಂಕ : 25/01/2022

(ವೇದಶ್ರೀ)

ಹೊರವಿಳಾಸ

ಇವರಿಗೆ

ಲಿಂಗಾ

ಕುವೆಂಪು ನಗರ
ತುಮಕೂರು

ಇಂದ ವಿಳಾಸ

ವೇದಶ್ರೀ

ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಹಾಸನ

ಮಾಡಲಿ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಪತ್ರ

- ವ್ಯಾಪಾರಿಕ ಪತ್ರವನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ವ್ಯಾವಹಾರಿ ಪತ್ರದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಂತಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.
- ಪತ್ರ ಬರೆಯುವಾಗ (ಪತ್ರದ ಒಕ್ಕೆಯೇ) ಸಂಚೋಧನೆಯನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ? ಏನನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು ಅಥಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ – ಮಾನ್ಯರೇ,
- ಹೊರ ವಿಳಾಸವನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ ಇವರಿಗೆ ವಿಳಾಸ ಮತ್ತು ಇವರಿಂದ ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ, ಬರೆಯಬೇಕು.

ಇಂದ,

ದಿನಾಂಕ : .....

.....
.....

ಸ್ಥಳ : .....

ಇವರಿಗೆ,

.....
.....

ಮಾನ್ಯರೇ,

ವಿಷಯ : .....

.....
.....
.....
.....
.....

ವಂದನೆಗಳೊಂದಿಗೆ,

ಇಂತಿ ನಿಮ್ಮ ವಿಶ್ಲಾಷಿ

.....

~~~~~

ಹೊರವಿಳಾಸ

ಇವರಿಗೆ

.....
.....
.....

ಇಂದ

.....
.....
.....

44. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯ 'ಕೌಶಿಕ್' ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ಮೈಸೂರಿನ ಮೃಗಾಲಯದ ವೀಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಮಯಾವಕಾಶ ಕೋರಿ ಅಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಿಗೆ ಮನವಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಇವರಿಂದ,

ಕೌಶಿಕ್,
ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿ,
ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ,
ಶಿವಮೊಗ್ಗ

ದಿನಾಂಕ : 25-1-2022
ಸ್ಥಳ : ಶಿವಮೊಗ್ಗ

ಇವರಿಗೆ,

ಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು,
ಮೃಗಾಲಯ
ಮೈಸೂರು

ಮಾನ್ಯರೇ,

ವಿಷಯ: ಮೃಗಾಲಯದ ವೀಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಮಯಾವಕಾಶ ಕೋರಿ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ.

ಕೌಶಿಕ್, ಆದ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಇಲ್ಲಿ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ 50 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರೊಂದಿಗೆ ದಿನಾಂಕ 10/02/2022 ರಂದು ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿನ ಪ್ರೌಢಣೀಯ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನೋಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರವಾಸ ಕೇಗೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ. ಸದರಿ ದಿನದಂದು ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಮೃಗಾಲಯವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಭೇಟಿನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವುಗಳು ನಮಗೆ ಮೃಗಾಲಯವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಲು ಸಮಯಾವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಧನ್ಯವಾದಗಳೊಂದಿಗೆ

ನಿಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಿ

(ಕೌಶಿಕ್)

ಹೊರ ವಿಳಾಸ	ಇಂದ ವಿಳಾಸ
ಇವರಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು, ಮೃಗಾಲಯ, ಮೈಸೂರು.	ಕೌಶಿಕ್, ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿ, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ

ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕಿ, ಗಳಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ, ಭಂದಸ್ಸಿನ ಹೆಸರು ಬರೆಯಿರಿ.

ಸೂಚನೆಗಳು:

- ✓ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 30 ಭಂದಸ್ಸಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ (ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕುವುದು) ಆಗಿರುತ್ತದೆ.
- ✓ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಭಂದಸ್ಸು ಸಾಲುಗಳನ್ನು ತಾಳೀಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಓದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ✓ ಭಂದಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾಲು ಕೊಟ್ಟಿರೆ ಅದು ವೃತ್ತತ್ವವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಎರಡು ಸಾಲು ಕೊಟ್ಟಿರೆ ಅದು ಕಂದಪದ್ಯವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಮೂರು ಸಾಲು ಕೊಟ್ಟಿರೆ ಅದು ಷಟ್ಪದಿಯೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ✓ 'ಕೂರವೇಂದ್ರನ ಕೊಂಡೆ ನೀನು' ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನುಡಿಯ ಮೂರು ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರೆ ಅದು ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಯೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಪದ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ನುಡಿಗಳ ಸಾಲುಗಳಿಗೆ ತಪ್ಪಿಲ್ಲದಂತೆ ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕುವುದನ್ನು ರೂಢಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ✓ 'ಏರಲವ' ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನುಡಿಯ ಮೂರು ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರೆ ಅದು ವಾರ್ಧಕ ಷಟ್ಪದಿಯೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಪದ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ನುಡಿಗಳ ಸಾಲುಗಳಿಗೆ ತಪ್ಪಿಲ್ಲದಂತೆ ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕುವುದನ್ನು ರೂಢಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ✓ ಪದ್ಯದ ಸಾಲುಗಳು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದ ಮೊದಲನೆ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ 14 (ಅಕ್ಷರಗಳಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ) ಮಾತ್ರಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅದು ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. 14 (ಅಕ್ಷರಗಳಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇದ್ದರೆ) ಮಾತ್ರಗಳಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತ್ರಗಳಿದ್ದರೆ ಅದು ವಾರ್ಧಕ ಷಟ್ಪದಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ✓ ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಯ ಸಾಲುಗಳು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರುತ್ತವೆ.
- ✓ ವಾರ್ಧಕ ಷಟ್ಪದಿಯ ಸಾಲುಗಳು ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುತ್ತವೆ.
- ✓ ವೃತ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಚಂಪಕಮಾಲಾ ವೃತ್ತ ಹಾಗೂ ಉತ್ತಲಮಾಲಾವೃತ್ತ ವೃತ್ತಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಧ್ಯತ್ಮಿಕಾಟ್ಟು ಓದಿ ಮನನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ✓ ಒಂದು ಸಾಲು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಮೊದಲ ಮೂರು ಮೂರು ಅಕ್ಷರಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಗಳಿ ಮಾಡಬೇಕು.
- ✓ ಚಂಪಕಮಾಲಾವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಗಳಿದ ಮೂರು ಅಕ್ಷರಗಳು ಲಘುವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಮೊದಲ ಗಳಿದ ಮೂರು ಅಕ್ಷರಗಳು ಲಘುವಾಗಿರದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದು ಉತ್ತಲಮಾಲಾವೃತ್ತ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ✓ ಭಂದಸ್ಸು ಸಾಲುಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾರಹಾಕಿ ಗಳಿಂದನೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಾಲುಗಳ ಭಂದಸ್ಸು ಬರೆಯುವುದನ್ನು ಮರೆಯಿಕೊಡು.
- ✓ ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲಾಕ್ಷರಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕಾಗುಳಿತಾಕ್ಷರಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾರವನ್ನು ಹಾಕಿ ರೂಢಿಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬೇಗನೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪದ್ಯದ ಸಾಲುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕುವುದು.

ಕಂದ ಪದ್ಯ :-

4	4	4			
— ಉ ಉ	— ಉ ಉ	— ಉಉ			
ಮಟ್ಟಿದ	ನೊವ್ರರು	ಮೆನ್ನೌಡ			
4	4	4	4	4	
— ಉಉ	— ಉ ಉ	ಉ— ಉ	— ಉಉ	— ಉ	
ಮಟ್ಟಿದ	ನೊವ್ರರು	ಮಿದಿಚ್	ಸತ್ತೋಡೆ	ಕೋಪಂ	
ಭಂದಸ್ಸು — ಕಂದಪದ್ಯ					

ಇದೇ ರೀತಿ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದ್ಯದ ಸಾಲುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾರವನ್ನು ಹಾಕಿ ಭಂದಸ್ಸು ಹೇಸರಿಸಿರಿ.

1. ನಿಮಗೆ ಮೊದೆಮಟ್ಟು ಮೋಪೀ
2. ಸಮಕಟ್ಟಿಂ ಬಂದೆನಹಿತರೊಳ್ಳ ಸಂಧಿಯನೇಂ

2. ಕಾದದಿನಜ್ಞ ಪಾಂಡವ

ರಾದರ್ ಮೇಣಂದಿನೊಂದೆ ಸಮರದೊಳಾಂ ಮೇ

* ಷಟ್ಪದಿ : 1. ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿ

3	4	3	4			
ಅಪಿಪ	— ಉಪ	— ಉ	— ಉ ಉ			
ಇನತೆ	ನೊಜನ	ಕೊಡೆ	ಮೈದುನ			
3	4	3	4			
ಅಪಿಪ	ಅಪಿಪ	ಅಪಿಪ	ಅಪಿಪ			
ತನದ	ಸರಸವ	ನೆಸಗಿ	ರಘುದೊಳು			
3	4	3	4	3	4	
ಅಪಿಪ	ಅಪಿಪ	ಅಪಿಪ	ಅಪಿಪ	ಅಪಿಪ	ಅಪಿಪ	
ದನುಜ	ರಿಪು ಬರ	ಸೆಳಿದು	ಕುಲ್ಲಿರಿಸಿದನು	ಪೀಠದ ಲಿ		
* ಭಂದಸ್ಸು : ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿ						

ಇದೇ ರೀತಿ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದ್ಯದ ಸಾಲುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾರವನ್ನು ಹಾಕಿ ಭಂದಸ್ಸು ಹೆಸರಿಸಿರಿ.

1. ನಿನಗೆ ಹೃಸಿನಾಮರದ ರಾಜ್ಯದ
ಫಂತೆಯನು ಮಾಡುವೆನು ಪಾಂಡವ
ಜನಪ ಕೌರವ ಜನಪರೋಲೈಸುವರು ಗದ್ದಗೆಯ

2. ಲಲನೆ ಪಡೆದಿಯ್ಯೆದು ಮಂತ್ರಂ
ಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ನೀನು ನಿನ್ನಯ
ಬಳಿ ಯುಧಿಷ್ಠಿರದೇವ ಮೂರನೆಯಾತ ಕಲಿಭೀಮ

* ವಾಧ್ಯಕ ಷಟ್ಪದಿ :

5   5   5   5
 - ಉ ಉ / - ಉ ಉ / - ಉ - / - ಉ -
 ಎತ್ತಣ ತು / ರಂಗಮಿದು / ಮೊಕ್ಕು ಮೂ / ದೋಷಮಂ

 5   5   5   5
 - ಉ ಉ / ಉ ಉ - / - ಉ ಉ / - ಉ -
 ತೊತ್ತಳದು / ಇದುದು ವಾ / ಲ್ಯಾಕಿ ಮುನಿ / ನಾಥನೇ

 5   5   5   5   5   5   5   ಗುರು
 - ಉ - / - ಉ - / ಉ ಉ - / ಉ ಉ - / - ಉ - / ಉ ಉ - / -
 ಮೊತ್ತು ಮಾ / ರ್ಯಾಪುದೆಂ / ದೆನಗೆ ನೇ / ಮಿಸಿಮೋದ / ನಬ್ಧಿಪಂ / ಕರೆಸಲಾ / -
 ಭಂದಸ್ಸು : ವಾಧ್ಯಕ ಷಟ್ಪದಿ

ಇದೇ ರೀತಿ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದ್ಯದ ಸಾಲುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾರವನ್ನು ಹಾಕಿ ಭಂದಸ್ಸು ಹೆಸರಿಸಿರಿ.

1. ಬಲ್ಲಿಯ್ಯ ಸ್ವಪರಂಜಿ ತಡೆಯದೆ ರಘೂದ್ವಧಹನ
ಮೊಲ್ಲೋಳ ನಮಿಸಲಿಳೆಯೋಳ ಚರಿಸುತ್ತಳ್ಳಿರದ
ನಲ್ಲಿದುರೆ ಬಂದು ವಾಲ್ಯೇಕಿಯ ನಿಜಾತ್ರಮದ ಏನಿಯೋಗದುಪವನದೊಳು.

- 2 ಗರವಂ ಬಿಡಿಸದಿದೋಡಡೆ ತನ್ನ ಮಾತೆಯಂ
ಸರ್ವಜನಮುಂ ಬಂಜಿಯಿನ್ನದಿದ್ವರುದು ತನ
ಸುರಖೆಳ್ಳಿಲ್ಲವೇತಕೆಂದು ಸತಿ ವಾಸಿಯಂ ತೊಟ್ಟು ಲವನುರಿದ್ದನು

ವೃತ್ತತ್ವ :— ಉತ್ಪಲ ಮಾಲಾವೃತ್ತ

ಭ   ರ   ನ   ಭ   ಭ   ರ   ಲಗು   ಗುರು
 / - ಉ / - ಉ - / ಉ ಉ / - ಉ / - ಉ / - ಉ - / - ಉ - / -
 / ಎನ್ನಿಲು / ಗಾಳನೆ / ನ್ನಿಲುಗ / ದಮ್ಮನ / ನಿಕ್ಕಿದ / ಪಾಧ್ಯಾಭೀ / ಮರು
 ಭಂದಸ್ಸು :— ಉತ್ಪಲ ಮಾಲಾವೃತ್ತ

ಇದೇ ರೀತಿ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದ್ಯದ ಸಾಲುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾರವನ್ನು ಹಾಕಿ ಭಂದಸ್ಸು ಹೆಸರಿಸಿರಿ.

1. ಮೇದಿನಿಯಂ ಕ್ರಮಕ್ರಮದೆ ಪರ್ವಿದುದಾತ್ತ ನಭೋವಿಭಾಗಮಾ

- 2 ಮುನ್ನಮ ವಂದಿರಿಬರುಮನಿಕ್ಕುವನಿಕ್ಕಿ ಬಂಡಿಕ್ಕೆ ಸಂಧಿಗೆ

ಚಂಪಕ ಮಾಲಾವೃತ್ತ

ನ   ಜ   ಭ   ಜ   ಜ   ಜ   ರ
 ಉ ಉ / ಉ - ಉ / - ಉ / ಉ - ಉ / ಉ - ಉ / ಉ - ಉ / - ಉ -
 ಎಳಿನೊ / ಇವಿಂಗೆ / ಕುಪ್ಪೆವ / ರಮೆಂಬ / ಪೊಲಾಂಬ / ರ ಮುಂಟೆ / ನಿನ್ನದೊಂ
 ಭಂದಸ್ಸು :— ಚಂಪಕ ಮಾಲಾವೃತ್ತ

ಇದೇ ರೀತಿ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದ್ಯದ ಸಾಲುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾರವನ್ನು ಹಾಕಿ ಭಂದಸ್ಸು ಹೆಸರಿಸಿರಿ.

1. ಎನೆನ ಸುನಕ್ಕು ಮಾರರಿ ಪುವಾತ ನಡ್ಡರ್ಯೈಮನಾತ ನೇಳಿಕೆ
ತ್ತನುಗತ

- 2 ತಳವೆಳಗಾಗೆ ಕಟ್ಟಿಸದೆ ಮಾಣ್ಣಿಡೆ ಕೆಮ್ಮನೆ ಏಂಸೆಪೊತ್ತನೇ

ಅಲಂಕಾರ

ಸೂಚನೆಗಳು:

- ✓ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ 31 ಅಲಂಕಾರದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.
- ✓ ಅಭ್ಯಾಸದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಮುಖ ಅಲಂಕಾರಗಳಿಂದರೆ ಉಪಮಾಲಂಕಾರ ಹಾಗೂ ರೂಪಕಾಲಂಕಾರ ಇವುಗಳನ್ನು ರೂಡಿಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು.
- ✓ ಪತ್ಯಪ್ರಸ್ತಕದ ಸೃಧಾರ್ಥಿತಿಕ ಭಾಷಾಭಾಸ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ರೂಡಿಮಾಡಿ ಮನನ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು. ಉಳಿದ ಬೇರೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ರೂಡಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ.
- ✓ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಂಶ ಎಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಲಂಕಾರ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ, ಹ್ಯಾಂಗ, ಅಂತೆ, ಹೋಲ್ ಎಂಬ ಪದಗಳು ಬಂದರೆ ಅದು ಉಪಮಾಲಂಕಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪದಗಳು ಬರದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದು ರೂಪಕಾಲಂಕಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು.
- ✓ ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಅಲಂಕಾರದ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಮಾವಾಚಕ ಪದಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವ ಪದವೇ **ಉಪಮಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ**.
- ✓ ಅಲಂಕಾರ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ? ಅಥವಾ ಯಾವುದನ್ನು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ? ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು, ಯಾವುದನ್ನು ಎಂಬ ಪದಗಳು ಉಪಮೇಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರೆ ಯಾರಿಗೆ, ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಎಂಬ ಪದಗಳು ಉಪಮಾನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.
- ✓ ಉಪಮೇಯ ಮತ್ತು ಉಪಮಾನಗಳಿರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಾನವಾದ ಒಂದು ಗುಣ ಇರುತ್ತದೆ ಅದೇ ಸಮಾನಧರ್ಮ. (ಕ್ರಿಯಾಪದ ವಾಗಿರುತ್ತದೆ)
- ✓ ಉಪಮಾಲಂಕಾರದ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಓದಿ ಮನನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ✓ ರೂಪಕಾಲಂಕಾರದ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಓದಿ ಮನನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಉಪಮಾಲಂಕಾರ

- ✓ “ಭೀಮ ದುರ್ಯೋಧನರು ಮದಗಜಗಳಂತೆ ಹೋರಾಡಿದರು”. ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ, ಲಕ್ಷಣದೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ ಗೊಳಿಸಿರಿ

ಅಲಂಕಾರ	:- ಉಪಮಾಲಂಕಾರ
ಲಕ್ಷಣ	:- ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ಇರುವ ಹೋಲಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದೇ ಉಪಮಾಲಂಕಾರವಾಗಿದೆ.
ಉಪಮೇಯ	:- ಭೀಮ ದುರ್ಯೋಧನರು
ಉಪಮಾನ	:- ಮದಗಜಗಳು
ಉಪಮಾವಾಚಕ	:- ಅಂತೆ
ಸಮಾನಧರ್ಮ	:- ಹೋರಾಟ
ಸಮನ್ವಯ	:- ಇಲ್ಲಿ ‘ಉಪಮೇಯ’ವಾದ ಭೀಮದುರ್ಯೋಧನರನ್ನು ‘ಉಪಮಾನ’ವಾದ ಮದಗಜಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ.
ಅದ್ವಿಂದ ಇದು	ಉಪಮಾಲಂಕಾರ.

- ✓ “ಶಾನುಭೋಗರು ಕುಲಾಲಚಕ್ರದಂತೆ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದರು” ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ, ಲಕ್ಷಣದೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ ಗೊಳಿಸಿರಿ
ಅಲಂಕಾರ	:- ಉಪಮಾಲಂಕಾರ
ಲಕ್ಷಣ	:- ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ (ಉಪಮೇಯ, ಉಪಮಾನ ಗಳಿಗಿರುವ) ಸಾಧ್ಯ ಸಂಭತನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಹೋಲಿಸಿ ಹೇಳುವುದೇ (ವರ್ಣಿಸುವುದೇ) ಉಪಮಾಲಂಕಾರವಾಗಿದೆ.
ಉಪಮೇಯ	:- ಶಾನುಭೋಗರು
ಉಪಮಾನ	:- ಕುಲಾಲಚಕ್ರ
ಉಪಮಾವಾಚಕ	:- ಅಂತೆ
ಸಮಾನಧರ್ಮ	:- ತಿರುಗುವುದು
ಸಮನ್ವಯ	:- ಇಲ್ಲಿ ‘ಉಪಮೇಯ’ವಾದ ಶಾನುಭೋಗರು ತಿರುಗುವ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು, ‘ಉಪಮಾನ’ವಾದ ಕುಲಾಲಚಕ್ರ ತಿರುಗುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ, ಉಪಮಾವಾಚಕವಾದ ಅಂಶ ಎಂಬುದರ ಮೂಲಕ ಹೋಲಿಸಿ, ತಿರುಗುವ ಎಂಬ ಸಾಧಾರಣ ಧರ್ಮವನ್ನು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಉಪಮಾಲಂಕಾರ.

ಇದೇ ರೀತಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉಪಮಾಲಂಕಾರದ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ರೂಡಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

1. ಒಳಗಿನ ಮಂದಿ ಗುಂಡು ಹೊಡಿದರೋ ಮುಂಗಾರಿ ಸಿಡಿಲ ಸಿಡಿದ್ದಾಂಗ
2. ಸಿಡಿಲ ಸಿಡಿದ್ದಾಂಗ ಗುಂಡು ಸುರಿದಾವ
3. ನೀಚರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರವು ಹಾವಿಗೆ ಹಾಲೆರೆದಂತೆ.
4. ಮರವೇರಿದ ಮರಕಟನಂತೆ
5. ಬಳಾರಿಯ ಮನೆಯಂ ಹರಕೆಯ ಕುರಿಯಂ ಮಗಿಸುವಂತೆ

ಅಲಂಕಾರ	:-
ಲಕ್ಷಣ	:-
ಉಪಮೇಯ	:-
ಉಪಮಾನ	:-
ಉಪಮಾವಾಚಕ	:-
ಸಮಾನಧರ್ಮ	:-
ಸಮನ್ವಯ	:-

ಈ
 ಅಂಶಗಳನ್ನು
 ಮನನ
 ಮಾಡುವುದು

- “ಭೀಮ ದುರ್ಯೋಧನರು ಮದಗಜಗಳಂತೆ ಹೋರಾಡಿದರು”. ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೇಳಿ, ಲಕ್ಷಣದೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ ಗೊಳಿಸಿ

ಅಲಂಕಾರ	ಉಪಮಾಲಂಕಾರ
ಲಕ್ಷಣ	ಎರಡು ಪಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪರಸ್ಪರವಾಗಿ ಇರುವ ಹೋಲಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದೇ ಉಪಮಾಲಂಕಾರವಾಗಿದೆ.
ಉಪಮೇಯ	ಭೀಮ ದುರ್ಯೋಧನರು
ಉಪಮಾನ	ಮದಗಜಗಳು
ಉಪಮಾವಾಚಕ	ಅಂತೆ
ಸಮನ್ವಯ	ಹೋರಾಟಿ
ಸಮನ್ವಯ	ಇಲ್ಲಿ ‘ಉಪಮೇಯ’ವಾದ ಭೀಮದುರ್ಯೋಧನರನ್ನು ‘ಉಪಮಾನ’ವಾದ ಮದಗಜಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ.
ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಇದು	ಉಪಮಾಲಂಕಾರ.

ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ $\Rightarrow \Rightarrow \Rightarrow \Rightarrow$ ಮೇಲಿನ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೆಳಗೆ ವಿಶೇಷಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿರಿ.

- ✓ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ/ಹೋಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತೆ, ಹಾಂಗ, ವ್ಯೂಲ್ ಎಂಬ ಉಪಮಾ ವಾಚಕ ಪದ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವುದು. ಇದ್ದರೆ ಅದು ಉಪಮಾ ಅಲಂಕಾರ.
  $\Rightarrow \Rightarrow \Rightarrow \Rightarrow \Rightarrow$ “ಭೀಮ–ದುರ್ಯೋಧನರು ಮದಗಜಗಳಂತೆ ಹೋರಾಡಿದರು”
- ✓ ಈ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ‘ಮದಗಜಗಳಂತೆ’ ಈ ಪದದಲ್ಲಿ ಅಂತೆ ಎಂಬ ಉಪಮಾವಾಚಕ ಪದ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದು ಉಪಮಾ ಅಲಂಕಾರ
  $\Rightarrow \Rightarrow \Rightarrow \Rightarrow \Rightarrow$ ಉಪಮಾ ವಾಚಕ : ಅಂತೆ (ಬರೆಯುವುದು)
- ✓ ಅಲಂಕಾರದ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆಯುವುದು ಅಂತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದು ಉಪಮಾ ಅಲಂಕಾರ.
  $\Rightarrow \Rightarrow \Rightarrow \Rightarrow \Rightarrow$ ಅಲಂಕಾರ : ಉಪಮಾ ಅಲಂಕಾರ
- ✓ ನಂತರ ಉಪಮಾ ಅಲಂಕಾರದ ಲಕ್ಷಣ ಬರೆಯುವುದು
  $\Rightarrow \Rightarrow \Rightarrow \Rightarrow \Rightarrow$ ಲಕ್ಷಣ : ಉಪಮಾನ ಉಪಮೇಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಲಿಕೆ ಇರುವುದು ಉಪಮಾ ಅಲಂಕಾರದ ಲಕ್ಷಣ
- ✓ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ / ಹೋಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತೆ, ಹಾಂಗ, ವ್ಯೂಲ್ ಎಂಬ ಉಪಮಾ ವಾಚಕ ಪದವು ಹೊಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಿಯಾಪದವೇ ಉಪಮಾನ. ಇಲ್ಲಿ ಮದಗಜ ಪದಕ್ಕೆ ಅಂತೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ. $\Rightarrow \Rightarrow \Rightarrow \Rightarrow \Rightarrow$ ಉಪಮಾನ: ಮದಗಜ
- ✓ ಉಳಿದ ಪದವೇ ಉಪಮೇಯ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.
  $\Rightarrow \Rightarrow \Rightarrow \Rightarrow \Rightarrow$ ಉಪಮಯ: “ಭೀಮ–ದುರ್ಯೋಧನರು
- ✓ ಸಮನ್ವಯ: ಉಪಮೇಯವಾದ ಭೀಮ ದುರ್ಯೋಧನರ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಉಪಮಾನವಾದ ಮಧಗಜಗಳ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಉಪಮಾ ಅಲಂಕಾರವಾಗಿದೆ.

ರೂಪಕ ಅಲಂಕಾರ

- ✓ “ಮಾರಿಗೊತ್ತಾವಾಯ್ತು ನಾಳನ ಭಾರತವು” ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೇಳಿಸಿ, ಲಕ್ಷಣದೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ ಗೊಳಿಸಿ

ಲಕ್ಷಣ :- ಉಪಮೇಯ ಮತ್ತು ಉಪಮಾನಗಳಿಗೆ ಭೇದವು ಕಂಡುಬರದೆ ಅವೆರಡೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ವರ್ಣಿಸಿದರೆ ಅದೇ ರೂಪಕಾಲಂಕಾರ.

ಉಪಮೇಯ	ನಾಳನ ಭಾರತ ಯುದ್ಧ
ಉಪಮಾನ	ಮಾರಿಗೊತ್ತಾವಾಯ್ತು
ಅಲಂಕಾರ	ರೂಪಕಾಲಂಕಾರ
ಸಮನ್ವಯ	ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮೇಯವಾದ ನಾಳನ ಭಾರತ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಉಪಮಾನವಾದ ಮಾರಿಯ ಜೀತಾಕ್ಷೇತ್ರ ಅಭೇದವಾಗಿ ಹೋಲಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ರೂಪಕಾಲಂಕಾರವಾಗಿದೆ.

ಇದೇ ರೀತಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ರೂಪಕಾಲಂಕಾರದ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಮನನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

1. ಅಳ್ಳಿರಿಯಿತಿಪ್ಪ ಎಮ್ಮೆ ಒಡಳಬೇಗೆಯ ಬಂಡಿಯರಿ ನಿಸ್ನಿರಿಯದ ಹೇಳು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ.
2. ಸಿತೇಯ ಮುಖ ಕಮಲ ಅರಳಿತು.
3. ವಿದ್ಯಾಂಶನಾದ ಆತನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಸರಸ್ವತಿ.
4. ಆ ಮನುಷ್ಯ ನಿಜವಾಗಿ ದೇವರು.
5. ಈ ಶಾಲೆಗೆ ಆ ವಿದ್ಯಾಫಿಖಯೋಂದು ರತ್ನ.

ಅಲಂಕಾರ	:
ಲಕ್ಷಣ	:
ಉಪಮೇಯ	:
ಉಪಮಾನ	:
ಸಮನ್ವಯ	:

ಪಾಠದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು

ಸೂಚನೆ :- ಪಾಠದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳು ಆ ಪಾಠದ ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಒಂದು ಮತ್ತು ಎರಡು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಭ ಸ್ವಾರಸ್ಯಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಲಿವೆ.

ಗಡ್ಡ ಭಾಗ 1. ಯಥ್ಯಾತ್ಮಕ

- ರೇಡಿಯೋ ನಮನಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿನಲ್ಲಿ. ಗ್ರೌಂಡಿನೊಡನೆ ಸಂಪರ್ಕ ಬೆಳೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ .
- ರಾಹಿಲ್ ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಜೀವಧ ಮತ್ತು ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಸಾಮಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದನು.
- ರಾಹಿಲ್ ಆ ರಾತ್ರಿ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬಳ ಆರ್ಥನಾದ ಕೇಳಿದನು.
- ಆ ಮಹಿಳೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅಪಾಯದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದ್ದಾಳೆ.
- ಆ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬಳಿಗೆ ಏನು ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿದೆ? ಈಗ ಕದವನ್ನು ತಟ್ಟಿದರೆ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗಬಹುದು.
- ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದೇಹಕ್ಕೂ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಗಾಯ ಮಾಡುವುದೆ ಯುದ್ಧದ ಪರಿ.
- ರಾಹಿಲ್ ಆ ಮಹಿಳೆಯ ಹೆರಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿದನು. ಆದರೆ ಆ ಮಗು ನಿಜೀವವಾಗಿತ್ತು.
- ಮದುಕಿ ರಾಹಿಲೋನನ್ನು ಸೈನಿಕರಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿ ಮಂಚದಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದಳು.
- ರಾಹಿಲ್ ಮತ್ತು ಮುದುಕಿ ಪರಸ್ಪರ ಕಷ್ಟ ಸುಖ ಹಂಚಿಕೊಂಡರು.

ಗಡ್ಡ ಭಾಗ 2. ಶಬರಿ

- ಶಬರಿ ಮತಂಗಾಶ್ರಮದ್ವಾಲೀ ರಾಮನಿಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯತ್ವಿದ್ದಾಳೆ.
- ರಾಮ-ಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಸೀಕೆಯನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬರುವಾಗ ದನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಶಬರಿ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ.
- ಶಬರಿ ರಾಮನಿಗೆ ಹಣ್ಣು-ಹಂಪಲು ಸುಗಂಧ ಬರಿತ ಹೂಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು.
- ಶಬರಿ ರಾಮನನ್ನು ಕಂಡು ವನಮಾಲೆಯನ್ನು ಕೊರಳಿಗೆ ಹಾಕಿ ರುಚಿಯಾದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಳು.
- ಶಬರಿ ರಾಮನಿಗೆ ರೂಪಿನಂತೆ ಮಾತು ಉದಾರ ಎಂದಳು.
- ಶಬರಿ ರಾಮನಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ಬಯಸಿ ಪಡೆದಳು.

ಗಡ್ಡ ಭಾಗ 3. ಲಂಡನ್ ನಗರ.

- ಲಂಡನ್ ನಗರವೆಂದರೆ ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಜಗತ್ತು.
- ವೂಲವಧ್ರ್ಯ ಅಂಗಡಿಯು ಎಲ್ಲ ತರದ ಸಾಮಾನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬೂಟು, ಕಾಲುಚೀಲ, ಚಣ್ಣ, ಸಾಬೂನು, ಜೀವಧ, ಮುಸ್ತಕ, ದೀಪದ ಸಾಮಾನು, ಎಲ್ಲವು ದೂರೆಯುತ್ತವೆ.
- ಚೇರಿಂಗ್ ಕ್ರಾಸ್ ಆಂಗ್ಲರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ವೃಭವ ಕಂಡುಬರುವ ಓಣಿ.
- ಟಾರ್ಫಲಾರ್ ಸ್ಟ್ರೋ ಎಂಬಲ್ಲಿ ನೆಲ್ಲನ್ನನ್ನ ಮೂಲತ್ವಿಯಿದೆ.
- ವೆಸ್ಟ್ ಮಿನಾಸ್ಟ್ರೋ ಅಬೆ ಪ್ರಾಥ್ರನಾ ಮಂದಿರ ಒಂದು ಸಾಮಿರ ವರ್ಷ ಮರಾತನವಾದು. ಇದು ಸತ್ತವರ ಸ್ವಾರ್ಥಕವಾಗಿದೆ.
- Poet's corner ಕವಿಗಳ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಿಫ್ಲಿಂಗ್, ಹಾಡಿಕ, ಮ್ಯಾಕಾಲೆ, ಜಾನ್ಸನ್, ಗೋಲ್ಡ್ ಸೈತ್, ಡ್ರಾಯ್ಡನ್, ಇವರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಕಲ್ಲು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.
- ಇಂಗ್ಲಂಡಿನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯರು ರಾಜ್ಯಾಭಿಪ್ರೇಕವಾಗುವಾಗ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಲ್ಲು ಪಾಟಿಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸೈಂಟ್ ಐಫ್ ಸೈಂಟ್ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.
- ಪ್ರವಾಸವು ಶೀಕ್ಷಣಾದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಲೇಖಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಗಡ್ಡ ಭಾಗ-4. ಭಾಗ್ಯತ್ವಿಲ್ಲಿಗಳು

ನಾಲ್ಕು ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು,

- ಆಳ್ಳಕೆ 1902 ರಿಂದ 1940 ರಾಜಸಂತತಿಯ 24ನೇಯ ಒಡೆಯರು.
- 1895ರಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತರಾದರು.
- ಮಾದರಿ ಮೃಸಾರು, ಸರ್ವೋತ್ಮೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಂಕಣಬಧರಾದರು.
- ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆ, ಶಾಸನಬಧ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಮಾಡಿದರು.
- ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಸಭೆ ಸೇರುತ್ತಿತ್ತು. (1 ಜೂನ್ ಮಹಾರಾಜರ ವರ್ಧಂತಿ ಮತ್ತು 2 ಅಕ್ಟೋಬರ್ ದಸರಾ ಮಹೋತ್ಸವ)
- ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆ, ಸ್ಥಾಪನೆ-1907 ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ-50 ಜೂನ್ ಮತ್ತು ಡಿಸೆಂಬರ್ ನಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರುತ್ತಿತ್ತು.
- ಕೊಡುಗೆ-1) ಗ್ರಾಮ ನಿರ್ಮಾಲಿಕರಣ 2) ವೈದ್ಯ ಸಹಾಯ 3) ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಚಾರ 4) ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ 5) ಪ್ರಯಾಣ ಸೌಲಭ್ಯ
- ರ್ಯಾಲ್ ಯೋಜನೆ. ಮೃಸಾರು-ಅರಸಿಕರೆ, ಬೆಂಗಳೂರು- ಚಿಕ್ಕಜಾಜಾರು.

- ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ, ಶಿವನಸಮುದ್ರ ಯೋಜನೆ, ವಾಣಿವಿಲಾಸ ಸಾಗರ, ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರ.
  - ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಹಲವಾರು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು.
ಸರ್.ಎಂ ವಿಶೇಷರಯ್ಯ
  - ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣವಿರಬೇಕು ಅದು ಕೆಲವೇ ಜನರ ಸ್ವತ್ವಾಗದೆ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲರ ಆಜನ್ಮಿಧ್ಯ ಹಕ್ಕಾಗಬೇಕು.
  - ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ ಸಾಧನೆ.
  - ಕೈಗರಿಕೀಕರಣ ಇಲ್ಲವೇ ಅವನತಿ ಎಂಬ ಫೋಷಣೆ.
  - ಮೃಸಾರು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಧನೆ.
  - ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸರ್. ಪದವಿ.
- ಗಡ್ಡ ಭಾಗ-5 ಎಡೆಗೆ ಬಿಡ್ಡ ಅಕ್ಷರ.**
- ಭೂಮಿಗೆ ಬಿಡ್ಡ ಬೀಜ ಎಡೆಗೆ ಬಿಡ್ಡ ಅಕ್ಷರ ಇಂದಲ್ಲ ನಾಳೆ ಫಲ ಹೊಡುವುದು.
  - ಕವಿ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ ಹೇಳಿದ ಮನೆಮಂಚಮ್ಮೆ ಕತೆ.
  - ಕಾರುಣ್ಯ ಸಮತೆಯ ಬುದ್ಧ ಲೇಖಕರ ದೇವರು.
  - ಹಳಕಟ್ಟಿಯವರ ಪುಸ್ತಕ ಶಿವಾನುಭವ ಶಿಖ್ಯೇಶ.
  - ವಚನಕಾರರಿಗೂ ಅವರವರ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇಷ್ಟದೇವ
  - ಡಾ. ಅಶೋಕ ಪ್ರೇರವರು ಒಬ್ಬ ಮನೋವ್ಯೇದರು.

ಗಡ್ಡ ಭಾಗ-6 ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ

- ಖಿದ್ರಪುಸ್ತಕ ಶಾನುಭೋಗರ ರಾಜ ಭಕ್ತಿಯ ಲಾಂಜನವಾಗಿತ್ತು.
- ಕಾಡುದಾರಿ ಆದರೂ ಬೆಳದಿಂಗಳ ದಿನ ಸ್ವಲ್ಪ ದೊಡ್ಡ ಹೆಚ್ಚಿ ಹಾಕಿದರೆ ಉಟಡ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಉರು ಸೇರಬಹುದು.
- ಇಂದು ವಿಧಿ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಏನು ಒದಗಿಸಬಹುದು.
- ಶಾನುಭೋಗರ ದುಂಡುಂಡಾದ ಶರೀರ ಸೋಡಿ ಹುಲಿಗೆ ಪರಮಾನಂದವಾಯಿತು.
- ಭರತವಿಂಡದ ಹುಲಿಗಳು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಹಾರಿ ಕೊಲ್ಲುಪಡಿಲ್ಲ ಶತ್ರುವನಾಾದರೂ ಸರಿ ಬೆಂಬು ಶಿರುಗಿಸಿದಾಗ ಕೊಲ್ಲುಪಡು ಧರ್ಮವಲ್ಲ.
- ಮೂರ್ಖ ಕೋಟಿಯ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹುಲಿ.
- ಸ್ವಧರ್ಮ ನಿಧನಂ ಶ್ರೀಯಃ, ಸೃತಾನ ಹಿಂತಿರುಗು ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿತು.
- ಶಾನುಭೋಗರು ಕುಲಾಲಕ್ಕೆದಂತೆ ಶಿರುಗಿ ತಲೆಸುತ್ತಾರಂಭಿಸಿತು.
- ಶಾನುಭೋಗರು ಮುಲಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಭರದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲು ಎಡವಿ ಬಿಡ್ಡರು.
- ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ರ್ಯಾತರು ಶಾನುಭೋಗರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ಕರೆತಂದರು.
- ಶಾನುಭೋಗರನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಮುಲಿಯ ಧರ್ಮಶಿಧ್ಯೇಯಾದರು ಶಾನುಭೋಗರ ಸಂತತಿಯವರಿಂದ ಪೂಜೆ ಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಮಾತ್ರ ಕಿರ್ಣಪುಸ್ತಕ.

ಗಡ್ಡ ಭಾಗ-7 ವ್ಯಾಪಕ ಸಾಕ್ಷಿ

- ಮಧುರಾನಗರದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತು ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿ ಎಂಬ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥ ಸ್ವೀಕಿತರು.
- ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಹಳಪ್ಪು ಹೊನ್ನನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು.
- ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿ ಆ ರಾತ್ರಿ ಹೊನ್ನ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಎಂದನು.
- ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿ ಕೆಟ್ಟಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಹೊನ್ನನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ ಕರ್ಚಿಗೆ ಬೆಕಾದಪ್ಪು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉಳಿದ ಹೊನ್ನನ್ನು ವ್ಯಕ್ತದ ಕೆಳಗೆ ಇಡೋಣವೆಂದನು.
- ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿ ಕೆಟ್ಟಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಆ ರಾತ್ರಿ ಹೊನ್ನನ್ನು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದನು.
- ಮರುದಿನ ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯ ಹತ್ತಿರ ತಾನೆ ಬಂದು ಕರ್ಚಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊನ್ನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ವೆಂದನು.
- ಹೊನ್ನ ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯ ಹೊನ್ನನ್ನು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದನೆಂದು, ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯಕ್ತವೇ ಸಾಕ್ಷಿ ಎಂದು ಧರ್ಮಾಧಿಕರಣದವರಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.
- ಧರ್ಮಾಧಿಕರಣದವರು ಮರವು ಸಾಕ್ಷಿನುಡಿಯುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಟ್ಟರು.
- ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿ ತನ್ನ ತಂದೆ ಪ್ರೇಮಮತಿಗೆ ಮರದ ಮೊಟರೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಸುಳ್ಳ ಹೇಳಲು ಹೇಳಿದನು.
- ಮರದ ಮೊಟರೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಪ್ರೇಮಮತಿ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯ ಹೊನ್ನನ್ನು ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂದಾಗ.
- ಎಲ್ಲರು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ನೋಡಲು ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿ ಉಪಾಯದಿಂದ ಮರದ ಮೊಟರೆಗೆ ಬಂಕಿಯನ್ನಿತ್ತಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದನು.

ವಾರ್ತೆಗಳು

- ಒಟ್ಟು ವರ್ಣವಾಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 49, *-ಒಟ್ಟು ಸ್ವರಗಳು-13 *-ಹೃಸ್ವಸ್ವರಗಳು-6 *-ದೀಘಸ್ವರಗಳು 7 *-ಯೋಗವಾಹನಗಳು-2 *-ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣಗಳು 10 *-ಮಹಾಪ್ರಾಣಗಳು-10 *-ವಗೀರ್ಯ ವ್ಯಂಜನ 25 *-ಅವಗೀರ್ಯ ವ್ಯಂಜನ 9 *-ಅನುನಾಸಿಕಗಳು-5

➤ ನಾಮವದಗಳು

- ❖ ರೂಢನಾಮ : ನದಿ, ದೇಶ, ಭೂಮಿ, ಬೆಟ್ಟ, ಮನುಷ್ಯ
- ❖ ಅಂಕಿತನಾಮ : ಶಬರಿ, ರಾಮ, ಕಣಿಕ, ಮಂಜುನಾಥ, ಮಂಜುಳಾ, ರಾಧಾ.
- ❖ ಅನ್ವಯಾಕನಾಮ : ವ್ಯಾಪಾರಿ, ವಿದ್ವಾಂಸ, ಶಿಕ್ಷಕ, ಬೊಲಕ, ಕೌರಿಕ.
- ❖ ಗುಣವಾಚಕ : ಒಳ್ಳೆಯ, ಸಣ್ಣ, ಹಳತು, ಹೊಸತು.
- ❖ ಭಾವನಾಮ : ಕೆಂಪು, ಹಿರಿಮೆ, ನೋಟ, ಮಾಟ.
- ❖ ಸಂಶ್ಯಾವಾಚಕ : ಒಂದು ಹುಡುಗ, ಹತ್ತು ಹುಡುಗರು, ನೂರು ಹಣ್ಣಿ, ನಲವತ್ತಾಲ್ಕು.
- ❖ ಸಂಖ್ಯೀಯವಾಚಕ : ಒಂದನೆಯ ಹುಡುಗ, ಹತ್ತನೆಯ ಹುಡುಗ, ನೂರನೇ ಹಣ್ಣಿ ನಲವತ್ತಾಲ್ಕನೆಯ
- ❖ ದಿಗ್ಭಾಷಕ : ಮೂರ್ವ, ಪಟ್ಟಿಮು, ಉತ್ತರ, ದಕ್ಷಿಣ, ಸ್ವೇರುತ್ತೈ, ವಾಯುವ್ಯ.
- ❖ ಸರ್ವನಾಮ : ಉತ್ತಮ ಮರುಷ : ನಾನು (ಎಕವಚನ) ನಾವು (ಬಹುವಚನ)
ಮಧ್ಯಮ ಮರುಷ : ನೀನು (ಎಕವಚನ) ನೀವು (ಬಹುವಚನ)
ಪ್ರಥಮ ಮರುಷ : ಅವನು, ಅವಳು, ಅದು (ಎಕವಚನ) ಅವರು, ಅವು (ಬಹುವಚನ)
ಆತ್ಮಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮ : ತಾನು, ತಾವು, ತಮ್ಮ.

❖ ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳು :

ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ?	ಮೂರ್ಖವಿರಾಮ .
ಅಲ್ಪವಿರಾಮ ,	ಭಾವಸುಚಕ !
ಅಧ್ಯವಿರಾಮ ;	ವಾಕ್ಯವೇಷ್ಣನ ‘ ’
ಉದ್ದರ್ಜ್ಞ “ ”	ವಿವರಕೆ ಚಿಹ್ನೆ : :-

❖ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ :	ವಿಭಕ್ತಿ	ಹೊಸಗನ್ನಡ ಪ್ರತ್ಯೇಕ	ಹಳೆಗನ್ನಡ ಪ್ರತ್ಯೇಕ	ಕಾರಕಾರ್ಥ
	ಪ್ರಥಮ	ಉ	ಮ್ರ	ಕತ್ತರಿಧ್ರ
	ದ್ವಿತೀಯಾ	ಅನ್ನು	ಅಂ	ಕಮಾರಧ್ರ
	ತೃತೀಯ	ಇಂದ	ಇಂದಂ	ಕರಣಾರ್ಥ
	ಚತುರ್ಥ	ಗೆ,ಕೆ,ಇಗೆ	ಗೆ,ಕೆ,ಕ್ಕೆ	ಸಂಪ್ರದಾನ
	ಪಂಚಮಿ	ದೆಸೆಯಿಮದ	ಅತ್ತೆಂ	ಅಪಾದಾನ
	ಷಟ್	ಅ	ಅ	ಸಂಬಂಧ
	ಸಪ್ತಮಿ	ಅಲ್ಲಿ	ಓಳ್ಳಾ	ಅಧಿಕರಣ
- ❖ ಶ್ರೀಯಾಪದಗಳು : ಶ್ರೀಯಾಪದದ ಮೂಲರೂಪ : ದಾತು
  - ❖ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಕ ರೂಪ : ಮಾಡಲಿ, ಮಾಡುವಂತಾಗಲಿ, ಮಾಡು, ಮಾಡಲೇಬೇಕು. (ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾಡಿರಿ) ಮಾಡಿರಿ.
  - ❖ ಸಂಭವನಾರ್ಥಕ : ಮಾಡಿಯಾನು, ನಡೆದಾನು, ಕೇಳಿಯಾನು, ತಿಂದಾನು.
  - ❖ ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ : ಮಾಡನು, ನಡೆಯನು, ಕೇಳನು, ತಿನ್ನನು,
  - ❖ ದ್ವಿರುಕ್ತಿಗಳು : ಬೇಗಬೇಗ, ಸಾಕುಸಾಕು, ಬೆಡಬೆಡ, ತುತ್ತತುದಿ, ಹೊಚ್ಚೊಸ, ನಟ್ಟನಡುವೆ, ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ, ನಡೆನಡೆ, ಕುಗಿಗೆ, ಸುಡುಸುಡು, ಬಣ್ಣಬಣ್ಣಿದ, ಹೋಗುಹೋಗು,
  - ❖ ಅನುಕರಣಾಪ್ಯಂಗಗಳು : ಧಗಧಗ, ಕರಕರ, ಸರಸರ, ಪಟಪಟ, ಗುಜುಗುಜು, ಭರಭರ, ಲಕಲಕ, ಜುಳುಜುಳು.
  - ❖ ಜೋಡುನುಡಿಗಳು : ಸತಿಪತಿ, ಕೆನೆಮೊಸರು, ಬಿಳಹೊಳೆ, ಕಾಫಿಗೀಫಿ, ಹುಳಮುಪ್ಪಡಿ, ಮನೆಮತ,
  - ❖ ತತ್ತ್ವಮ-ತಥ್ಯವ : ಗ್ರಹ-ಗರ, ವಸಂತ-ಬಸಂತ, ವಂಶ-ಬಂಚ, ಕುತಾರ-ಕೊಡಲಿ, ವ್ಯಾಪಾರಿ-ಬೇಹಾರಿ, ಕಾವ್ಯ-ಕೆಬ್ಬ, ಬ್ರಹ್ಮ-ಬೊಮ್ಮು, ರಾಜ-ರಾಯ, ಶುನಕ-ಸೋಣಗ, ಅಟವಿ-ಅಡವಿ, ಮಣ್ಣ-ಹೊನ್ನೆ.
  - ❖ ಅನ್ವಯೇಶಿಪದಗಳು :
    - ಗ್ರೀಕೋ-ರೋಮನ್ ಪದಗಳು : ದಮ್ಮಡಿ, ದಿನಾರ, ದಮಡಿ, ದಮ್ಮು, ಗದ್ಯಾಳ.
    - ಪೋರ್ಚೋಗ್ರೋ ಪದಗಳು : ಮೇಜು, ಅನಾನಸು, ಸಾಬೂನು, ರಸೀದಿ, ತಂಬಾಕು, ಆಸ್ವತ್ತೆ, ಜೊಂಬು, ಚಾ, ಇಸ್ತೀ,
    - ಪಶ್ಚಿಮಾಯನ್ ಪದಗಳು : ಅಬಕಾರಿ, ರಸ್ತೆ, ದವಾಖಾನೆ, ಜೊಕಾಸಿ, ಜಮೀನು, ಅಜಮಾಯಿಸಿ, ಆಮದು, ದಲ್ಲಾಳಿ,
    - ಅರಬ್ಬಿ ಪದಗಳು : ಅಮಾನತು, ಅಸಲು, ಇನಾಮು, ಕಾಯ್ದು, ಗಲೀಜು, ತಕರಾರು, ತರಬೇತು, ನಕಲೆ.
    - ಉದ್ದು ಪದಗಳು : ಕಿಮ್ಮತ್ತು, ತಾರೀಕು, ತಾಲೂಕು, ಇಲಾಖೆ, ಅಹವಾಲು, ದರ್జೆ, ಬಂದೂಕು, ರುಜು, ಶುರು, ಶಾಮೀಲು
    - ಹಿಂದುಸ್ತಾನಿ ಪದಗಳು : ಅರ್ಜೆ, ಕಂಬೇರಿ, ಕಾಶಿಾನೆ, ಸಲಾಮು, ದಬಾರು, ಕುರ್ಜೆ, ಕಾಗದ, ಹುಕುಂ,
    - ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಿಂದ : ಬಸ್ಟು, ಕಾರು, ಕಾಲೇಜು, ಲೆಟ್ಟು, ಪೆನ್ನು

ಶಾಲೆಯ ಹೆಸರು :

ವಿಶೇಷ ಮಕ್ಕಳ ಯಾದಿ